Landstingsstyrelsen

SKRIVELSE
2018-11-27

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende 4
LS 2017-1455

Budget 2019 för Region Stockholm

Ärendebeskrivning

Budget för år 2019 och plan för åren 2020–2022 samt investeringsbudget för år 2019 och inriktningsnivåer för planåren 2020–2028.

Förslag till beslut

Socialdemokraterna föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att fastställa resultatbudget för Region Stockholm för år 2019 och planeringsåren 2020–2022 i enlighet med tabell 2 i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa finansieringsbudget för Region Stockholm för år 2019 och planeringsåren 2020–2022 i enlighet med tabell 31 i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa anslag för år 2019 och planeringsåren 2020–2022 i enlighet med tabell 4 i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa resultatkrav för nämnder och bolag för år 2019 och planeringsåren 2020–2022 i enlighet med tabell 27 i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fullmäktiges beslut om soliditetskrav och sanktionsregel, LS 0901-0012, upphävs

att fastställa ersättning för omställningskostnader år 2019 och framåt i

enlighet med tabell 30 i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att beslut om Styrande principer för Region Stockholms investeringar ska fattas först efter att riktlinjer för investeringar finns framtagna och att Investeringsstrategi för Stockholms läns landsting, LS 1308-1033, 1407-0854 ska gälla tillsvidare

att fastställa investeringsbudget för år 2019 inklusive plan för år 2020–2028 i enlighet med tabellbilaga 6 i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fatta förnyat genomförandebeslut avseende ombyggnad mottagningar, etapp 2 vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, om maximalt 265 500 000 kronor inom ram för budget 2019 och planår 2020-2028 för Landstingsfastigheter Stockholm, LS 2018-1076

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Karolinska Universitetssjukhuset att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete, i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande, LS 2018-1076

att fatta förnyat genomförandebeslut avseende anpassning avdelningar, etapp 2 vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, om maximalt 422 500 000 kronor inom ram för budget 2019 och planår 2020-2028 för Landstingsfastigheter Stockholm, LS 2018-1078

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden och Karolinska Universitetssjukhuset att beakta nettokostnadsökningarna i kommande års avtals- och budgetarbete, i enlighet med landstingsdirektörens tjänsteutlåtande, LS 2018-1078

att fatta förnyat genomförandebeslut avseende Vårdavdelningar vid Nacka sjukhus till en investeringsutgift om maximalt 400 000 000 kronor inom ram för budget 2019 och planår 2020-2028 för Landstingsfastigheter Stockholm med reviderad tidsplan och omfattning, LS 2018-1110

att godkänna budget för Regionstyrelsen, m.m. i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att Stockholms län landsting, landstingsfullmäktige, landstingsstyrelsen och landstingsråd från den 1 januari 2019 ska benämnas Region Stockholm,

regionfullmäktige, regionstyrelsen och regionråd, samt att uppdra åt regionstyrelsen att vidta erforderliga åtgärder med anledning av beslutet

att regionstyrelsen medges rätt att göra justeringar **av teknisk art** i budget 2019 för Region Stockholm

att uppdra åt regionstyrelsen att utforma 2020 års budgetprocess

att uppdra åt landstingsstyrelsen att betala ut partistöd till i fullmäktige representerade partier enligt reglemente för partistöd för tiden den 15 oktober 2018 till och med den 31 december 2018

att uppdra åt regionstyrelsen att betala ut partistöd om totalt 67 719 010 kronor till i fullmäktige representerade partier för år 2019

att godkänna budget för hälso- och sjukvårdsnämnden i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att godkänna budget för trafiknämnden i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att godkänna budget för tillväxt- och regionplanenämnden i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att godkänna budget för fastighets- och servicenämnden i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att godkänna budget för färdtjänstnämnden i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att godkänna budget för kulturnämnden i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att godkänna budget för vårdens kunskapsstyrningsnämnd i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att godkänna budget för patientnämnden i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att godkänna budget för Stockholms läns sjukvårdsområde i enlighet med vad som anförs i förslag till budget 2019 för Region Stockholm, **med undantag för vad som där skrivs om resultatkrav och godkännande av egenregianbud**

att godkänna budget för Karolinska Universitetssjukhuset i enlighet med vad som anförs i förslag till budget 2019 för Region Stockholm, **med undantag för vad som där skrivs om godkännande av egenregianbud**

att fastställa Generella ägardirektiv för Region Stockholms bolag i enlighet med vad som anförs i förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att uppdra till bolagsstämmoombud att rösta för antagande av generella ägardirektiv i enlighet med vad som anförs i förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att uppdra till bolagsstämmoombud att rösta för antagande av ägardirektiv för Region Stockholms bolag i enlighet med vad som anförs för respektive bolag i förslag till budget 2019 för Region Stockholm, **med undantag för vad som där skrivs om resultatkrav och godkännande av egenregianbud**

att uppdra åt regionstyrelsen att skyndsamt återkomma med förslag om att tidigast från och med den 1 juni 2019 överlåta 80 000 aktier i Waxholms Ångfartyg AB från Landstingshuset i Stockholm AB till AB Storstockholms Lokaltrafik till en köpeskilling som motsvarar det bokförda värdet i Landstingshuset i Stockholm AB per 31 december 2018

att fastställa budget för Landstingshuset i Stockholm AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för Södersjukhuset AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för Danderyds Sjukhus AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för Södertälje Sjukhus AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för S:t Eriks Ögonsjukhus AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm.

att fastställa budget för Folktandvården Stockholms län AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att Folktandvården Stockholms län AB ska genomföra en höjning av prislistan för vuxentandvård med 2,5 procent från och med den 1 januari 2019

att fastställa budget för Ambulanssjukvården i Storstockholm AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för Stockholm Care AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för MediCarrier AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för AB Stockholms Läns Landstings Internfinans i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för Waxholms Ångfartygs AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för Locum AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för Terreno AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för AB Storstockholms Lokaltrafik i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för AB SL Finans i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för SL Älvsjö AB i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa budget för koncernfinansiering och skadekontot i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att fastställa medlemsbidrag till kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje i enlighet med vad som anförs i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att uppdra åt regionstyrelsen att se över vision, övergripande mål, indikatorer och målvärden så att detta är uppföljningsbart och utformat i enlighet med de ambitioner som uttrycks i Socialdemokraternas förslag till budget 2019 för Region Stockholm

att införa kostnad för inhyrd personal som andel av personalkostnaden som ny målindikator för tryggad kompetensförsörjning, i syfte att långsiktigt minska användandet av inhyrd personal i regionen

att införa genomsnittligt antal sjukdagar per anställd som ny målindikator för tryggad kompetensförsörjning, i syfte att långsiktigt minska sjuktalen i regionen

att införa kostnad för övertid som ny målindikator för tryggad kompetensförsörjning, i syfte att långsiktigt minska antalet övertidstimmar i regionen

att uppdra åt regionstyrelsen att ta fram målvärden för samtliga indikatorer för budget 2019 för Region Stockholm

att uppdra åt regionstyrelsen att skärpa målindikatorn kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna så att hänsyn tas till trafikverkets uppgifter att bilresandet måste minska med 14 procent i länet till 2030 för att de nationella klimatmålen ska klaras

att stärka ägarstyrningen och regionstyrelsens uppsiktsplikt

att inte inleda försäljning av Beckomberga 1:1, Söderbymalm 3:401, Söderbymalm 3:241, Grimman 2, Grimman 3, Borrsvängen 9 samt Pilträdet 8

att långsiktigt säkerställa att vård ska bedrivas på marken för fastighet Sabbatsberg 16 genom att behålla tomträtten vid försäljning av del av Sabbatsberg 16

att behålla Karolinskas gamla huvudbyggnad, del av fastighet Solna Haga 4:18, tillsvidare

att uppdra åt regionstyrelsen att utreda och fastställa vilken akutsjukvårdsverksamhet inklusive förlossning som under mandatperioden borde bedrivas i Karolinska Solnas gamla huvudbyggnad

att uppdra åt regionstyrelsen att tillsätta en utredning som analyserar vårdlokalsbehovet i länet utifrån scenariot att hela eller delar av gamla Karolinska Solna behålls i regionens ägo

att uppdra åt regionstyrelsen att uppföra ett nytt närsjukhus med närakut i Barkarby respektive Handen

att uppdra åt regionstyrelsen att utreda byggnation av ett närsjukhus med närakut i Skärholmen respektive Tumba

att uppdra åt regionstyrelsen att tillsätta en utredning av de långsiktiga ekonomiska effekterna av alternativen att häva OPS-avtalet för Nya Karolinska Solna eller att förvärva bolaget Swedish Hospital Partners

att uppdra åt regionstyrelsen att avsätta 300 miljoner kronor för att utöka antalet platser för allmäntjänstgöring och specialisttjänstgöring för läkare, akademisk specialisttjänstgöring för sjuksköterskor samt för att stärka grundkompetensen inom vård- och omsorgsutbildningen för blivande undersköterskor och möjliggöra specialistutbildning för undersköterskor

att uppdra åt regionstyrelsen att införa nya flexiblare arbetstidsmodeller med bl.a. möjlighet till arbetstidsförkortning inom fler verksamheter

att uppdra åt regionstyrelsen att årligen analysera kompetensförsörjningen på kort och lång sikt och kartlägga aktuellt behov av rekrytering utifrån bedömningar av kommande behov, pensionsavgångar och utbildningsvolymer

att uppdra åt regionstyrelsen att minska energiförbrukningen i Region Stockholm med 50 procent till 2030

att uppdra åt regionstyrelsen att tillse att regionen tar fram handlingsplaner för främjandet av utpekade regionala kärnor

att uppdra åt regionstyrelsen att verka för att regeringen gör kommunernas bostadsbyggnadsmål bindande

att uppdra åt regionstyrelsen att i samråd med trafiknämnden genomföra en strategisk utredning av tunnelbanans utbyggnad

att uppdra åt trafiknämnden att utreda möjligheterna för regionen att förskottera utbyggnaden av tunnelbanan mellan Älvsjö och Fridhemsplan

att uppdra åt trafiknämnden att genomföra förstudie av en snabbussutbyggnad av BRT-modell i stråket linje längs stomnätsplanens linje L, den s.k. Stockholmsbågen

att uppdra åt trafiknämnden att inventera och påbörja utbyggnad av sekundäruppgångar i tunnelbanan och pendeltåg

att uppdra åt trafiknämnden att utreda möjligheten att införa nattrafik i pendeltågstrafiken

att uppdra åt trafiknämnden att ställa krav på personalövertagande vid upphandling av trafik för att bibehålla kontinuitet och kvalitet i upphandlade tjänster

att uppdra åt trafiknämnden att återta biljettkontroll och kundservice i egen regi när avtalen löper ut

att uppdra åt trafiknämnden att göra om fritidskortet till ett 30-dagarskort

att fastställa priset på fritidskortet till 150 kr

att uppdra åt trafiknämnden att utreda möjligheten att införa ett periodkort med lägre pris med giltighet under lågtrafik vardagar samt under helger

att fastställa att barn upp till 12 år alltid ska åka gratis i sällskap av annan betalande resenär

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att tillse att sjukvård för barn upp till 18 år ska vara avgiftsfri

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att omedelbart avbryta alla planer på och förberedelser för en privatisering av ytterligare akutsjukhus

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utarbeta en etableringsstrategi för att säkerställa att länets medborgare får en jämlik tillgång till såväl primär- som specialistvård

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att justera ersättningen till barnhälsovården så att den tar hänsyn till upptagningsområdets socioekonomiska förhållanden

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att genomföra en genomlysning av allmäntandvården och att åtgärder sätts in för att förbättra tandhälsan där behoven är som störst

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden införa ytterligare en läkarbåt i Stockholms skärgård

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utvärdera samtliga vårdval för att identifiera vilka som ska avvecklas, införlivas i primärvården, slås ihop med varandra samt hur takkonstruktioner för ersättningarna ska införas och forskning och utbildning tryggas

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att minska vårdvalens kostnader med 350 miljoner kronor år 2019

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta bort ”Fritt val av hjälpmedel” inom hörselvården, och därmed återgå till att brukare av hörapparater får välja ur SLL:s upphandlade sortiment

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ställa krav på att alla regionfinansierade vårdgivare ska delta i utbildningsuppdraget och forskningsuppdraget samt att de ska arbeta med kompetensutvecklingsplaner för sin personal

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa att regiondrivna verksamheter får delta i vårdvalen

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att justera förfrågningsunderlaget för Vårdval Stockholm (Vårdval husläkarvård) i syfte att skriva in ett huvudansvar för patienten i en portalparagraf i primärvårdens uppdrag

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att kartlägga förekomst och orsaker till täta omlistningar vid vårdcentraler samt till olistade patienter

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utreda förutsättningar för och lämplig utformning av patientkontrakt

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att höja nivån för ersättningen till primärvården med 405 miljoner kronor 2019

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att förstärka akutsjukvården med ytterligare resurser för att öppna vårdplatser med 250 miljoner kronor 2019

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att höja anslaget till Kunskapscentrum om våld i nära relationer med 2 miljoner kronor

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att förstärka resurserna till mödra- och barnhälsovården

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att införa en garanti om en barnmorska per kvinna i aktiv förlossning

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att tillsätta en utredning som med ett helhetsperspektiv relaterar lokaler och investeringsbehov på exempelvis Nacka sjukhus, Dalens sjukhus och Södersjukhuset till behovet av geriatriska vårdplatser i södra länshalvan

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att införa snabbspår för äldre, likt Silverstigen på Norrtälje sjukhus, på akutmottagningarna i hela länet

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ta fram förslag på hur trygg hemgång, dvs. samordning av akutsjukvård, primärvård, primärvårdsrehab och kommunal omsorg, kan säkerställas för de mest sjuka äldre

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att etablera pilotverksamheter för samverkan liknande Norrtäljemodellen mellan region och kommun rörande de mest sjuka äldre patienternas behov, omfattande hemtjänst, primärvård/basal hemsjukvård och geriatrisk vård

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att satsa på internetbaserad psykologisk behandling för barn och unga med psykiatriska tillstånd för att öka tillgängligheten av vård

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utveckla appen Alltid öppet och se över avtalet med 1177 vårdguiden i syfte att åstadkomma en bättre samordning och bättre digital tillgänglighet

att införa avgiftsfri vaccination mot TBE för barn och ungdomar upp till 18 år

att uppdra åt tillväxt- och regionplanenämnden att skapa en klimatfond som kan fungera som en katalysator för regionens miljöarbete

att uppdra åt tillväxt- och regionplanenämnden att verka för att regionen ska medverka till att markområden som tidigare har brukats av Försvaret överförs till Skärgårdsstiftelsen, och där det är möjligt skapar sambruksavtal

att uppdra åt tillväxt- och regionplanenämnden att utreda om delar av regionens verksamheter kan förläggas till skärgården och kustområden för att skapa arbetstillfällen i skärgården

att uppdra åt tillväxt- och regionplanenämnden att höja fraktstödet i syfte att stärka företagandets möjligheter i skärgården

att uppdra åt kulturnämnden att inrätta regionala kulturcentra tillsammans med kommunerna för att stärka tillgången och utövandet av kultur i hela länet

att uppdra åt kulturnämnden att öka anslaget för fler utbildningsplatser på folkhögskolor och inom övrig folkbildning i länet

dels, under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut, för egen del besluta

att fatta utredningsbeslut för investeringsobjektet Nybyggnation av Helix etapp 2 och etapp 3 till en investeringsutgift om maximalt 10 000 000 kronor inklusive index inom ram för investeringsbudget 2019 och planår 2020-2028 för Landstingsfastigheter Stockholm, LS 2018-1080

att fatta förnyat utredningsbeslut för investeringsobjektet Upprustning av försörjningsbyggnad vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge till en investeringsutgift om maximalt 30 000 000 kronor inklusive index inom ram för investeringsbudget 2019 och planår 2020-2028 för Landstingsfastigheter Stockholm, LS 2018-1079

att fatta förnyat inriktningsbeslut om framtagande av systemhandling för planeringsfasen avseende investeringsobjektet Modernisering av vårdplatser vid Södersjukhuset genom att slå samman investeringsobjekten Modernisering av vårdplatser vid Södersjukhuset etapp 1 och 2 till en investeringsutgift om maximalt 70 000 000 kronor inklusive index inom ram för investeringsbudget 2019 och planår 2020-2028 för Landstingsfastigheter Stockholm, LS 2016-0556

att fatta inriktningsbeslut om framtagande av systemhandling för planeringsfasen avseende investeringsobjektet Ny- och ombyggnad av akutmottagning vid Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge till en investeringsutgift om maximalt 15 000 000 kronor inklusive index inom ram för investeringsbudget 2019 och planår 2020-2028 för Landstingsfastigheter Stockholm, LS 1309-1067

att fatta utredningsbeslut för investeringsobjektet Modernisering av vårdplatser etapp 3 vid Södersjukhuset till en investeringsutgift om maximalt 11 000 000 kronor inklusive index inom ram för investeringsbudget 2019 och planår 2020-2028 för Landstingsfastigheter Stockholm, LS 2016-0556.

Motivering

Socialdemokraternas politik har sin grund i övertygelsen om alla människors lika värde. Vi vill att den jämlikheten ska speglas i hur samhället fungerar: att alla ska ha samma rätt att utvecklas och bidra till samhällets utveckling, samma tillgång till vård och kommunikationer, samma möjligheter till utmärkt utbildning, attraktiva bostadsmiljöer och ett arbetsliv som låter en växa. Kort sagt vill vi att varje individ ska kunna förverkliga sina drömmar och forma sin vardag efter eget huvud – oavsett faktorer som bakgrund, kön, etnicitet, läggning, trosuppfattning eller funktionsvariation.

Den 1 januari 2019 ombildas Stockholms läns landsting till Region Stockholm. Socialdemokraterna har länge förespråkat denna förändring och det är mycket välkommet att den nu kommer till stånd. Regionbildningen innebär att regionala tillväxt- och utvecklingsfrågor övertas från Länsstyrelsen, bland annat ansvaret för att upprätta länstrafikplanen. Regionen får därmed ett mer heltäckande ansvar för huvudstadslänets utveckling, vilket ger nya möjligheter att verka både för ökat kollektivt resande och för en förbättrad trafiksituation i stort.

Det innebär i sin tur att Region Stockholm i än högre grad kan stärka hela Stockholms läns tillväxt och arbetsmarknad, öka den sociala sammanhållningen och ta länets ansvar för klimat- och miljömålen. Socialdemokraterna menar att regionen dessutom har en viktig roll i att stödja forskning och utveckling, främja bostadsbyggande och verka för likvärdig utbildning, jämställdhet och icke-diskriminering. För att detta ska komma till stånd krävs ett konstruktivt samarbete mellan regionen och kommunerna. Här har alla folkvalda på de båda nivåerna ett stort ansvar att ta.

Region Stockholm behåller landstingets ansvar för verksamheter som har stor betydelse för Stockholms läns invånare. Det handlar om hälso- och sjukvården, som ska finnas där som en trygghet i världsklass för alla. Det handlar om kollektivtrafiken, som till rimlig kostnad ska göra arbete och fritid möjligt i hela länet. Det handlar om regionplaneringen, som ska bidra till tillväxt och jämlika livsförutsättningar från Hölö till Hallstavik. Och det handlar om att regionen är en av länets största arbetsgivare.

Huvudstadsregionen växer snabbt, både ekonomiskt och sett till invånarantal. Det är mycket positivt, men innebär inte bara möjligheter utan även utmaningar. Samtidigt som skatteintäkterna ökar på ett sätt som är

förunnat få andra regioner måste vården och kollektivtrafiken växa för att klara ett större tryck.

Idag gör de inte det på ett sätt som motsvarar behoven. Om du exempelvis söker dig till en akutmottagning finner du en verksamhet som nästan konstant är överbelastad. Detsamma gäller i förlossningsvården. Om du behöver vård utanför sjukhusen finner du ett splittrat vårdsystem där ingen vårdgivare tar något helhetsansvar för dig och där det kan ta veckor att få en tid på din vårdcentral. Sjukvården behöver en styrning som bygger mer på tillit än på vårdmarknadernas detaljstyrning. I kollektivtrafiken finns problem med trängsel, bristande pålitlighet (delvis till följd av eftersatt underhåll) samt försenade och misslyckade investeringar.

Och trots de oöverträffade ekonomiska förutsättningarna är Region Stockholms ekonomi ansträngd. Utrymmet för nya investeringar är litet. Kostnadsutvecklingen har varit snabb under en rad år och om trenden inte bryts kan miljardunderskott bli följden. Att positiva resultat kunnat nås under den gångna mandatperioden beror till stor del på omfattande statsbidrag från den rödgröna regeringen och en stark konjunktur.

Ett huvudskäl till problemen är att sjukvården i Region Stockholm lider av ett systemfel. Den har styckats upp i ett stort och ständigt växande antal kostnadsdrivande vårdmarknader där privata vårdbolag konkurrerar om patientens uppmärksamhet istället för att samarbeta kring hennes problem. Det har blivit dyrt, krångligt för patienten och det har medfört att varken effektivitet eller kvalitet är vad den borde vara. Satsningen på det nya högteknologiska sjukhuset Nya Karolinska Solna (NKS) har visat sig bygga på oprövad ledningsfilosofi och behäftats med en rad tekniska och byggrelaterade problem. De vårdvolymer som ska omhändertas på de andra akutsjukhusen, till följd av de förändringar som NKS medför, har inte kunnat tas om hand till följd av långsamma och otydliga beslutsprocesser. Dessutom har systemfelen medfört att många personalkategorier, särskilt inom den tyngre vården, går på knäna. Denna utveckling måste vändas.

Socialdemokraternas alternativ till den privatiseringsmodell som skapat dagens problem heter Vårdsamverkan Stockholm. Med den låter vi patienternas behov styra sjukvården. Vi prioriterar om resurser från dyra privatiseringar, byråkrati, och konsultexpansion till själva vården och dess medarbetare. Vårdsamverkan Stockholm innebär att de olika delarna av sjukvården fokuserar på att samarbeta i stället för att konkurrera. Patienten ska få snabb och rätt hjälp utan att skickas runt mellan olika läkare och kliniker. Det blir en mer effektiv sjukvård för alla.

Socialdemokraterna vill att Region Stockholm ska främja länets positiva utveckling och göra det än mer attraktivt – för oss invånare såväl som för besökare, hitflyttande, företag och idéer. Häri ligger att främja jämlikhet och jämställdhet och tillhandahålla samhällstjänster av yttersta kvalitet som alla kan lita på.

Under mandatperioden vill vi att Region Stockholm också ska markera sitt ansvar för kommande generationer. Det kräver ett systematiskt arbete för hållbar utveckling, det vill säga att ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet balanseras på alla områden. Detta gäller inte minst vid framtida upphandlingar. Genom FN:s Agenda 2030, med 17 globala mål för hållbar utveckling, finns idag ett gemensamt ramverk som offentliga institutioner, näringsliv och civilsamhälle över hela världen använder. En bärande idé är att utveckla samverkan och partnerskap på alla nivåer. Sverige har internationellt tagit en ledande roll i hållbarhetsarbetet. Vi vill anknyta till detta och att Region Stockholm utvecklas till en regional förebild när det gäller hållbar utveckling.

I detta vårt förslag till budget för 2019 beskriver vi hur vi vill gå till väga.

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Med högre ambitioner för Region Stockholm

Förslag till budget för 2019

Socialdemokraterna i Region Stockholm

27 november 2018

Innehåll

I. Inledning 3

II. Ekonomi 6

1. Ekonomiska förutsättningar 6
2. Resultat- och balansbudget samt verksamhetsanslag 8
3. Investeringar 11
4. Effektivitet och slöseribekämpning 13

III. Politik per område 15

1. Vårdsamverkan Stockholm – sjukvård i världsklass en trygghet för alla stockholmare 15
   - 1.1 En jämlik och sammanhållen vård 17
   - 1.2 En arbetsmiljö som attraherar vårdpersonalen 19
   - 1.3 Vård i tid – korta väntetiderna 21
   - 1.4 Helhetsansvar för våra äldre 23
   - 1.5 En trygg förlossningsvård ska vara en självklarhet 25
   - 1.6 Bekämpa psykisk ohälsa och skapa en modern psykiatrisk vård 26
   - 1.7 Forskning och innovation för en stockholmsvård i framkant 27

2. En värdigare kollektivtrafik 28
   - 2.1 Snabbare resor och mindre trängsel 28
   - 2.2 Biljettsystem och nya lösningar för jämlikhet och fler resenärer 30
   - 2.3 Tryggare kollektivtrafik – för alla 31
   - 2.4 En värdig färdtjänst att lita på 32
   - 2.5 Personalen bär upp kollektivtrafiken 32
   - 2.6 Sjötrafik för en levande skärgård 33

3. En hållbar region 34
   - 3.1 En öppen och tillgänglig skärgård 35

4. Ett starkt kultur- och idrottsliv 36

IV. Tabellbilagor 37

1. Resultaträkningar 37
2. Resultatkrav 43
3. Balansräkning 44
4. Kassaflöde 45
5. Omställningskostnader 46
6. Investeringar 47

I. Inledning

Vård och kollektivtrafik som kommer hela Stockholm till del

Socialdemokraternas politik har sin grund i övertygelsen om alla människors lika värde. Vi vill att den jämlikheten ska speglas i hur samhället fungerar: att alla ska ha samma rätt att utvecklas och bidra till samhällets utveckling, samma tillgång till vård och kommunikationer, samma möjligheter till utmärkt utbildning, attraktiva bostadsmiljöer och ett arbetsliv som låter en växa. Kort sagt vill vi att varje individ ska kunna förverkliga sina drömmar och forma sin vardag efter eget huvud – oavsett faktorer som bakgrund, kön, etnicitet, läggning, trosuppfattning eller funktionsvariation.

Den 1 januari 2019 ombildas Stockholms läns landsting till Region Stockholm. Socialdemokraterna har länge förespråkat denna förändring och det är mycket välkommet att den nu kommer till stånd. Regionbildningen innebär att regionala tillväxt- och utvecklingsfrågor övertas från länsstyrelsen, bland annat ansvaret för att upprätta länstrafikplanen. Regionen får därmed ett mer heltäckande ansvar för huvudstadslänets utveckling, vilket ger nya möjligheter att verka både för ökat kollektivt resande och för en förbättrad trafiksituation i stort.

Det innebär i sin tur att Region Stockholm i än högre grad kan stärka hela Stockholms läns tillväxt och arbetsmarknad, öka den sociala sammanhållningen och ta länets ansvar för klimat- och miljömålen. Socialdemokraterna menar att regionen dessutom har en viktig roll i att stödja forskning och utveckling, främja bostadsbyggande och verka för likvärdig utbildning, jämställdhet och icke-diskriminering. För att detta ska komma till stånd krävs ett konstruktivt samarbete mellan regionen och kommunerna. Här har alla folkvalda på de båda nivåerna ett stort ansvar att ta.

Region Stockholm behåller landstingets ansvar för verksamheter som har stor betydelse för Stockholms läns invånare. Det handlar om hälso- och sjukvården, som ska finnas där som en trygghet i världsklass för alla. Det handlar om kollektivtrafiken, som till rimlig kostnad ska göra arbete och fritid möjligt i hela länet. Det handlar om regionplaneringen, som ska bidra till tillväxt och jämlika livsförutsättningar från Hölö till Hallstavik. Och det handlar om att regionen är en av länets största arbetsgivare.

Huvudstadsregionen växer snabbt, både ekonomiskt och sett till invånarantal. Det är mycket positivt, men innebär inte bara möjligheter utan även utmaningar. Samtidigt som skatteintäkterna ökar på ett sätt som är förunnat få andra regioner måste vården och kollektivtrafiken växa för att klara ett större tryck.

Idag gör de inte det på ett sätt som motsvarar behoven. Om du exempelvis söker dig till en akutmottagning finner du en verksamhet som nästan konstant är överbelastad. Detsamma gäller i förlossningsvården. Om du behöver vård utanför sjukhusen finner

du ett splittrat vårdsystem där ingen vårdgivare tar något helhetsansvar för dig och där det kan ta veckor att få en tid på din vårdcentral. Sjukvården behöver en styrning som bygger mer på tillit än på vårdmarknadernas detaljstyrning. I kollektivtrafiken finns problem med trängsel, bristande pålitlighet (delvis till följd av eftersatt underhåll) samt försenade och misslyckade investeringar.

Och trots de oöverträffade ekonomiska förutsättningarna är Region Stockholms ekonomi ansträngd. Utrymmet för nya investeringar är litet. Kostnadsutvecklingen har varit snabb under en rad år och om trenden inte bryts kan miljardunderskott bli följden. Att positiva resultat kunnat nås under den gångna mandatperioden beror till stor del på omfattande statsbidrag från den rödgröna regeringen och en stark konjunktur.

Ett huvudskäl till problemen är att sjukvården i Region Stockholm lider av ett systemfel. Den har styckats upp i ett stort och ständigt växande antal kostnadsdrivande vårdmarknader där privata vårdbolag konkurrerar om patientens uppmärksamhet istället för att samarbeta kring hennes problem. Det har blivit dyrt, krångligt för patienten och det har medfört att varken effektivitet eller kvalitet är vad den borde vara. Satsningen på det nya högteknologiska sjukhuset Nya Karolinska Solna (NKS) har visat sig bygga på en oprövad ledningsfilosofi och behäftats med en rad tekniska och byggrelaterade problem. De vårdvolymer som ska omhändertas på de andra akutsjukhusen, till följd av de förändringar i vårdstrukturen som NKS medför, har inte kunnat tas om hand till följd av långsamma och otydliga beslutsprocesser. Dessutom har systemfelen medfört att många personalkategorier, särskilt inom den tyngre vården, går på knäna. Denna utveckling måste vändas.

Socialdemokraternas alternativ till den privatiseringsmodell som skapat dagens problem heter Vårdsamverkan Stockholm. Med den låter vi patienternas behov styra sjukvården. Vi prioriterar om resurser från dyra privatiseringar, byråkrati, och konsultexpansion till själva vården och dess medarbetare. Vårdsamverkan Stockholm innebär att de olika delarna av sjukvården fokuserar på att samarbeta i stället för att konkurrera. Patienten ska få snabb och rätt hjälp utan att skickas runt mellan olika läkare och kliniker. Det blir en mer effektiv sjukvård för alla.

Socialdemokraterna vill att Region Stockholm ska främja länets positiva utveckling och göra det än mer attraktivt – för oss invånare såväl som för besökare, hitflyttande, företag och idéer. Häri ligger att främja jämlikhet och jämställdhet och tillhandahålla samhällstjänster av yttersta kvalitet som alla kan lita på.

Under mandatperioden vill vi att Region Stockholm också ska markera sitt ansvar för kommande generationer. Det kräver ett systematiskt arbete för hållbar utveckling, det vill säga att ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet balanseras på alla områden. Detta gäller inte minst vid framtida upphandlingar. Genom FN:s Agenda 2030, med

17 globala mål för hållbar utveckling, finns idag ett gemensamt ramverk som offentliga institutioner, näringsliv och civilsamhälle över hela världen använder. En bärande idé är att utveckla samverkan och partnerskap på alla nivåer. Sverige har internationellt tagit en ledande roll i hållbarhetsarbetet. Vi vill anknyta till detta och att Region Stockholm utvecklas till en regional förebild när det gäller hållbar utveckling.

I detta vårt förslag till budget för 2019 beskriver vi hur vi vill gå till väga.

II. Ekonomi

1. Ekonomiska förutsättningar

På grund av stark ekonomisk tillväxt och den klart högsta skattekraften i riket har Region Stockholm i grunden utmärkta ekonomiska förutsättningar. Jämfört med andra regioner växer våra skatteintäkter både stadigt och snabbt.

Trots detta är Region Stockholms ekonomi ansträngd. En viktig orsak är att verksamhetskostnaderna under lång tid tillåtits växa kraftigt, inte minst inom sjukvården. Ökningarna har varit så stora att de inte enbart kan förklaras med att de underliggande behoven har vuxit. De har märkts främst inom de många privatiserade vårdmarknaderna, i den svällande byråkrati som vårdmarknaderna gett upphov till, och i omfattande konsultanvändning. Härtill kommer att nya avtalsformer försvårar för regionen att begränsa kostnadsutvecklingen.

Det ansträngda läget och de små marginalerna beror också på investeringsrelaterade kostnader. Inte minst har det rekorddyra sättet att genomföra investeringen i Nya Karolinska Solna haft kraftiga utträngningseffekter. När slutförda investeringar driftsätts följer ökade driftskostnader samt ränte- och avskrivningskostnader. Region Stockholms kapitalkostnader som andel av regionens intäkter kommer att stiga från drygt 6,7 procent 2017 till drygt 8 procent 2022. Detta är en effekt av att regionens skuldsättning ökat från omkring 18 000 kronor per invånare till omkring 37 000 under de senaste tolv åren. Regionen är sårbar för räntehöjningar.

En tredje orsak till Region Stockholms ekonomiska situation är hanteringen av upphandlingar, som står för närmare hälften av regionens totala kostnader. I ett antal fall har Konkurrensverket och regionens revisorer riktat allvarlig kritik mot brister i upphandlingarna. Vidare har regionen dömts att betala upphandlingsskadeavgifter på tiotals miljoner kronor. Den övervägande delen av dessa kritiserade upphandlingar finns inom hälso- och sjukvården.

Av dessa skäl sammantagna är marginalerna i Region Stockholms ekonomi minimala. Den underliggande kostnadsökningstakten i verksamheterna måste långsiktigt begränsas till 3,3 procent per år enligt regiondirektörens beräkningar. Om den takten kan nås kommer regionen att klara positiva resultat, men om den överskrids riskerar regionen att gå med miljardunderskott i flera år. 2016 steg verksamhetskostnaderna med 5,4 procent och 2017 med 4,5 procent. 2018 väntas siffran bli 5,3 procent (prognos augusti, delårsrapport).

En övergripande försvårande omständighet är att den högkonjunktur Sverige fortfarande befinner sig i väntas mattas av de närmaste åren. Det innebär att regionens

skatteintäkter väntas växa långsammare än tidigare. Skattetillväxten väntas bli 4,1 procent 2019 efter kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag, att jämföra med ett snitt om cirka 5 procent under den gångna mandatperioden. Region Stockholms nettobidrag till det kommunala utjämningssystemet beräknas minska de kommande två åren. Sammantagna ger dessa omständigheter begränsat utrymme för nysatsningar.

Tabell 1. Regionens samlade skatteintäkter

Region Stockholms samlade skatteintäkter, Mkr	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	72 942	75 600	78 384	81 725	85 217
Generella statsbidrag	6 268	6 456	6 587	6 694	6 895
Kommunalekonomisk utjämning	-1 202	-862	-530	-600	-780
Samlade skatteintäkter	**78 008**	**81 194**	**84 442**	**87 819**	**91 332**
Förändring från föregående år, mkr	3 059	3 185	3 248	3 378	3 513
Förändring från föregående år, procent	4,1%	4,1%	4,0%	4,0%	4,0%

Källa: Sveriges Kommuner och Landsting och Stockholms läns landsting.

2. Resultat- och balansbudget samt verksamhetsanslag

Tabell 2. Resultatbudget

Resultaträkning Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring B19/B18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	**22 177**	**22 544**	**23 429**	3,9 %	**23 629**	**24 055**	**24 470**
Bemanningskostnader	-30 556	-30 537	-33 157	8,6 %	-34 067	-35 135	-36 701
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-20 407	-21 428	-22 024	2,8 %	-22 316	-23 181	-23 892
Köpt trafik	-13 447	-14 131	-14 665	3,8 %	-14 802	-15 320	-15 710
Övriga kostnader	-23 459	-24 455	-24 734	1,1 %	-26 350	-26 543	-26 835
Verksamhetens kostnader	**-87 869**	**-90 550**	**-94 581**	**4,5 %**	**-97 535**	**-100 178**	**-103 138**
Avskrivningar	**-5 162**	**-6 198**	**-6 653**	**7,3 %**	**-7 068**	**-7 484**	**-7 783**
Verksamhetens nettokostnader	**-70 853**	**-74 205**	**-77 805**	**4,9 %**	**-80 975**	**-83 608**	**-86 451**
Samlade skatteintäkter	**74 949**	**77 293**	**81 194**	**5,0 %**	**84 442**	**87 819**	**91 332**
Finansnetto	**-1 966**	**-2 826**	**-2 933**	**3,8 %**	**-2 827**	**-3 268**	**-3 630**
Resultat före omställningskostnader	**2 130**	**262**	**456**		**640**	**943**	**1 251**
Omställningskostnader	-888	-845	-358		-150	0	0
Resultat efter omställningskostnader	**1 242**	**-583**	**98**		**490**	**943**	**1 251**

Resultatet 2019 budgeteras till 456 miljoner kronor före omställningskostnader och 98 miljoner kronor efter, och det ackumulerade överskottet under planperioden uppgår till 3,3 miljarder kronor. Skattesatsen är oförändrad och fastställs till 12 kronor och 8 öre. Region Stockholm står inför viktiga investeringar och därmed förknippade kostnader. Investeringarna måste ske på ett sådant sätt att kvaliteten i välfärden värnas och utan att det äventyrar framtida verksamheters ekonomiska utrymme.

Regionfullmäktige har beslutat om fyra långsiktiga finansiella mål som stöd för det övergripande målet om god ekonomisk hushållning. Samtliga finansiella mål uppfylls i Socialdemokraternas budget för 2019 och plan för 2020-2022.

Tabell 3. Balansbudget

Balansräkning Mkr	Utfall 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Anläggningstillgångar	112 373	119 894	129 017	136 632	143 201	153 198
Omsättningstillgångar	9 993	9 010	9 055	9 130	9 455	9 780
Summa tillgångar	**122 366**	**128 904**	**138 072**	**145 762**	**152 656**	**162 977**
Eget kapital	7 451	9 455	9 553	10 043	10 986	12 236
Avsättningar	30 147	29 923	32 082	34 310	37 902	41 394
Skulder	84 768	89 526	96 438	101 409	103 769	109 086
Summa skulder och eget kapital	**122 366**	**128 904**	**138 072**	**145 762**	**152 656**	**162 716**
Soliditet	6,1 %	7,3 %	6,9 %	6,9 %	7,2 %	7,5 %

De egna tillgångarna växer i takt med investeringarna. Tillgångarnas värde är dock svårt att realisera i framtiden eftersom trafikanläggningar och vårdfastigheter är nödvändiga för att kunna fullfölja målen med verksamheterna. Region Stockholms skuldsättning ökar och under 2019 sjunker soliditeten. Dessa delar är svåra att påverka på kort sikt och kan bara förbättras genom mer effektiva investeringar och dämpad kostnadsökning.

Tabell 4. Anslag till nämnder

Anslag till nämnder, mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring B19/B18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Regionstyrelsen	2 906	2 307	2 255	-2,2 %	2 157	2 058	2 049
Fastighets- och servicenämnden			0	0,0 %	0	0	0
Hälso- och sjukvårdsnämnden	56 816	60 397	62 275	3,1 %	64 103	65 868	67 705
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd			438	0,0 %	452	465	480
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje	1 476	1 502	1 584	5,5 %	1 635	1 688	1 744
Trafiknämnden	9 952	10 284	9 544	-7,2 %	9 896	10 263	10 602
varav trafikförvaltningen	*9 952*	*10 280*	*9 540*	*-7,2 %*	*9 892*	*10 259*	*10 598*
varav förvaltning för utbyggd tunnelbana	*0*	*4*	*4*	*0,0 %*	*4*	*4*	*4*
Färdtjänstnämnden			1 160	0,0 %	1 198	1 223	1 251
Kulturnämnden	459	471	529	12,4 %	536	540	551
Tillväxt- och regionplanenämnden	169	171	193	12,7 %	194	196	200
Patientnämnden	23	28	31	10,0 %	32	32	33
Revisorskollegiet	33	34					
Summa anslag*	**71 834**	**75 194**	**78 044**	**3,8 %**	**80 238**	**82 369**	**84 651**

** I summa anslag ingår av beräkningstekniska skäl anslag för Revisorskollegiet för 2019-2022. Beloppen överensstämmer med vad landstingsfullmäktige tidigare beslutat om i budget 2018 för planeringsåren samt teknisk framskrivning för 2022. I enlighet med kommunallagen ska fullmäktiges presidium upprätta ett förslag till budget för Revisorskollegiet före november månads utgång.*

De totala verksamhetsanslagen för år 2019 uppgår till 78 044 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3,8 procent jämfört med budget 2018. Verksamhetsanslaget till hälso- och sjukvårdsnämnden uppgår till 62 275 miljoner kronor och står för nästan 80 procent av de totala verksamhetsanslagen. Jämfört med år 2018 ökas nämndens anslag med 3,1 procent och är netto 60 miljoner kronor större än i den styrande

koalitionens budgetförslag. Anslaget till den nyinrättade vårdens kunskapsstyrningsnämnd uppgår till 438 miljoner, medel som tidigare anslogs för hälso- och sjukvårdsnämnden. Trafiknämndens verksamhetsanslag uppgår till 9 544 miljoner kronor och står för drygt 12 procent av verksamhetsanslagen. Nämndens anslag minskas med 7,2 procent jämfört med budget 2018, en minskning som är 30 miljoner mindre än i den styrande koalitionens budgetförslag. Minskningen beror på en överföring av medel till den nyinrättade färdtjänstnämnden, vars anslag uppgår till 1 160 miljoner kronor. För tillväxt- och regionplanenämnden föreslås en ökning av verksamhetsanslaget med knappt 22 miljoner kronor, och för Kulturnämnden en ökning med 58 miljoner kronor. Det motsvarar en ökning med 12,7 respektive 12,4 procent. Patientnämndens budget utökas därtill med knappt 3 miljoner kronor för att kunna hantera den stora ärendemängd som dessvärre hamnat där.

3. Investeringar

För att möta Stockholmsregionens befolkningstillväxt med utbyggd sjukvård och kollektivtrafik krävs tuffa prioriteringar och en fungerande investeringsprocess där mesta möjliga nytta skapas av tillgängliga resurser. Investeringsplanen under perioden 2019-2023 uppgår till 78,3 miljarder kronor varav 17,6 miljarder är statlig medfinansiering. Av detta är 69 procent investeringar i kollektivtrafik och 28,6 procent investeringar i hälso- och sjukvården samt dess fastigheter. Under hela perioden 2019-2028 uppgår investeringsplanen till 123,3 miljarder kronor varav 29 miljarder är statlig medfinansiering.

Tabell 5. Investeringsbudget

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024-2028
Kollektivtrafik	8 109	8 189	8 214	9 959	10 110	13 299	12 641	27 787
Hälso- och sjukvård	797	765	1 039	1 058	1 110	1 256	1 260	9 632
Fastigheter och service	6 242	6 104	5 668	2 991	2 768	3 211	2 047	7 539
Annan verksamhet	67	1 988	855	676	65	17	12	59
TOTALT	**15 216**	**17 046**	**15 776**	**14 683**	**14 053**	**17 783**	**15 960**	**45 017**
varav medfinansiering	***1 597***	***2 101***	***2 456***	***3 489***	***4 231***	***3 848***	***3 618***	***11 433***

Socialdemokraterna menar att huvudsyftet med alla investeringar ska vara att förbättra kvaliteten eller produktiviteten i den aktuella verksamheten. Nyttokalkyler och beräkningar av samhällsekonomisk lönsamhet ska vägleda investeringsbeslut, särskilt i val mellan att bygga nytt eller renovera och uppgradera äldre anläggningar.

Härtill måste kostnaderna för att genomföra investeringarna minska. En viktig del är att växla bort konsulter från investeringsprojekteten och att stärka planeringen för att minska risken för förseningar och fördyrningar. Vi ser det som nödvändigt att regionstyrelsen i detta avseende tar ett större ansvar för att följa upp nämndernas investeringsbeslut.

På grund av alltför sena insikter och beslut från det borgerliga tidigare landstingsstyrets sida pågår idag investeringsprojekt på samtliga akutsjukhus i länet, liksom på ett antal av närsjukhusen, samtidigt. Flera av dessa projekt är så pass stora att de även enskilt skulle vara marknadspåverkande. Nu genomförs de istället parallellt och lägger därmed ytterligare bränsle på en redan överhettad byggmarknad. Detta har resulterat i kraftigt försenade och fördyrade projekt.

Socialdemokraterna ser ett stort behov av bättre samordning av investeringarna på sjukvårdssidan. Undermålig planering har hittills lett till brist på ändamålsenliga loka-

ler, till att lokaler står tomställda eller brister i teknisk standard eller till att de renoverats till en högre standard än nödvändigt. Nyttjandet av regionens fastigheter är därför långt ifrån optimalt. En tydlig brist är förlossningslokaler i närheten av akutvård.

Nya investeringar ska föregås av vårdbehovsanalyser. Innan en ny investeringsprocess inleds ska det vara klargjort vilken typ av vård som ska bedrivas i lokalerna. Ett sådant förfarande gör att dyra hyresgästanpassningar i nybyggnationer kan undvikas i framtiden. Det senare är en problematik som varit och är framträdande i Region Stockholm, inte minst i fallet Nya Karolinska Solna.

Socialdemokraterna vill förbättra stockholmarnas tillgång till vård, inte minst i södra länet. Därför uppdrar vi åt regionstyrelsen att uppföra ett närsjukhus med närakut i Barkarby respektive Handen. Vidare uppdras regionstyrelsen att utreda uppförande av ett närsjukhus med närakut i Skärholmen respektive Tumba.

Investeringarna inom trafiken bör bidra till en större resandeandel för kollektivtrafik såväl som ökad samhällsnytta och bostadsbyggande. Socialdemokraterna vill se en långsiktig strategisk planering av kollektivtrafiken i vilken utbyggnader identifieras och prioriteras och sociala konsekvensbeskrivningar görs. Vi vill påbörja utbyggnad av sekundäruppgångar för att möjliggöra ytterligare bostadsbyggande i kollektivtrafiknära lägen. Den möjlighet till mer effektiv regionplanering som den nya regionen erbjuder ska tas till vara genom att kollektivtrafik och stadsutveckling samplaneras. Vi har drivit igenom att inte bara investeringskostnad utan också driftskostnader ska beräknas vid investeringar.

Flera av de pågående investeringsprojekten på trafiksidan kantas av problem vilket resulterat i låg upparbetningsgrad. Stora förseningar gör att kostnader skjuts på framtiden. Vi är kritiska till hur ett antal av dessa investeringsprojekt skötts, i synnerhet Röda linjens uppgradering.

Som nämnts är Region Stockholms investeringsutrymme för planeringsperioden ansträngt. Ökad statlig medfinansiering och nya intäktskällor för investeringar är två möjligheter för att fortsatt kunna möta investeringsbehov inom verksamheterna. Socialdemokraterna vill skapa större handlingsfrihet genom selektiv avyttring av regionens fastighetsbestånd för bostads- och kommersiell exploatering. Sådan avyttring förutsätter dock en gedigen analys av regionens lokalbehov framöver. Redan idag vet vi att det finns skäl att ompröva ett antal tidigare fattade avyttringsbeslut. Detta gäller inte minst Karolinska Solnas gamla huvudbyggnad, som vi tillsvidare vill behålla då det råder osäkerhet om huruvida verksamheten vid Nya Karolinska Solna och planeringen inom ramen för den så kallade Framtidsplanen för hälso- och sjukvården kan svara mot de behov som kan förväntas i regionen. Vi ser också behov av att tills vidare behålla i regionens ägo ett antal ytterligare fastigheter där det idag bedrivs psykiatrisk slutenvård och geriatrik.

4. Effektivitet och slöseribekämpning

Socialdemokraterna värnar en solidariskt finansierad välfärd med höga ambitioner. För att välfärden ska ha bred förankring och vara ekonomiskt hållbar på sikt måste varje skattekrona användas på effektivast möjliga sätt. Den skiljelinje som finns mellan våra välfärdsambitioner och regionstyrets lägre dito syns därför också när det gäller vilka krav vi ställer på effektivitet och kostnadskontroll inom administrationen.

Kostnaderna för de privatiseringar som genomförts per införande av vårdval har under lång tid tillåtits öka närmast okontrollerat. Enbart under 2017 kostade vårdvalen 1,8 miljarder kronor mer än de skulle ha gjort med en kostnadsutveckling i linje med den övriga sjukvården i Region Stockholm.

Utöver detta har vårdvalen gett upphov till omfattande och kostsam administration. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen är idag dubbelt så stor som den var när privatiseringarna inleddes 2006. Totalt sett omfattar regionens centrala förvaltningar omkring 3 000 tjänstemän.

Till detta kommer ett betydande användande av konsulter. 2017 landade konsultnotan enligt officiella siffror på 925 miljoner kronor. I den siffran ingår dock inte kostnaden för de konsulter som arbetar i investeringsprojekten. Regionens sammantagna kostnad för konsulter är därmed betydligt högre. Såväl kostnadernas storlek som svårigheten att slå fast deras egentliga omfattning är starka skäl att vidta kraftfulla åtgärder för att begränsa dem. Ytterligare en starkt kostnadsdrivande post är inhyrning av personal i sjukvården, som under 2017 uppgick till mer än en halv miljard kronor.

I denna budget föreslår Socialdemokraterna åtgärder och prioriteringar ägnade att sätta stopp för slöseriet så att stockholmarna får mer vård och trafik för pengarna. I likhet med våra två senaste budgetförslag handlar detta om betydande besparingar genom effektiviserad förvaltning och minskad konsultanvändning. Besparingsprogrammet trappas upp över tid när en konsultväxling sker, organisationen effektiviseras, de administrativt tunga vårdvalen effektiviseras och minskar i omfattning och beroendet av hyrpersonal minskar. Regionstyrelsen och regionstyrelsens förvaltning är ansvariga för att implementera effektiviseringen.

Då vi först presenterade dessa initiativ avfärdades de av den styrande Alliansen så som orealistiska. Trots detta har äntligen ett effektiviseringsarbete inletts enligt linjer som väsentligen liknar det vi föreslog. Socialdemokraterna har emellertid högre ambitioner och sätter tydligare mål för arbetet, avsedda att ge snabbare effekter.

Socialdemokraterna uppdrar åt regionstyrelsen att tillsätta en utredning av de långsiktiga ekonomiska effekterna av alternativen att häva OPS-avtalet rörande Nya Karolinska Solna respektive att förvärva bolaget Swedish Hospital Partners.

Stärkt styrning i regionstyrelsen för bättre resultat

Socialdemokraterna tror på politikens möjligheter att styra Region Stockholms olika verksamheter på ett sätt som gagnar skattebetalare, patienter och resenärer. Men offentlig verksamhet i toppklass kräver målmedveten uppföljning av resultat, en effektiv förvaltning och god interaktion mellan de politiska, tjänstemanna- och operativa nivåerna. Regionen har länge präglats av brist på strategisk styrning och överdriven detaljstyrning.

Region Stockholms styrmodell har sex delar: ekonomistyrning, målstyrning, ägarstyrning, beställarstyrning, intern styrning och kontroll samt uppdragsstyrning. Under den senaste mandatperioden har organisationen präglats av en svag koncernstyrning där samtliga förvaltningar vuxit, med flera överlappande kompetenser och brist på gemensam riktning. Socialdemokraterna vill se en starkare koncernstyrning, vilket regionstyrelsen ansvarar för. Vi vill också se ett större mått av styrning baserad på tillit, vilket är svårt att åstadkomma där marknadslogiken tillåts ta över.

III. Politik per område

1. Vårdsamverkan Stockholm – sjukvård i världsklass en trygghet för alla stockholmare

På hälso- och sjukvårdsområdet uttrycks Socialdemokraternas jämlikhetssträvan i principen att vård ska ges efter behov. Patientens egenskaper eller omständigheter ska inte påverka hennes tillgång till vård av bästa kvalitet – sådan vård ska finnas som en trygghet för alla. Detta innebär i sin tur att vården också ska utvecklas efter behov, inte efter hur affärsmöjligheterna ser ut på olika platser i länet.

I Region Stockholm har principen om vård efter behov underminerats de senaste tolv åren eftersom den politik som förts i hög grad fokuserat på privatiseringar genom så kallade vårdval. Ett vårdval införs genom att ett vårdområde styckas av från den regiondrivna vården och görs till föremål för lagen om valfrihetssystem (LOV). Det betyder att privata vårdbolag får fri etableringsrätt inom vårdområdet, oavsett vilka behov som finns och var någonstans verksamheten startas. Alla bolag som uppfyller de krav och accepterar de villkor som regionen anger har alltså rätt att etablera sig inom vårdområdet på vilken plats i länet de vill.

Vårdval gör det svårt att styra den totala vårdvolymen inom ett vårdområde och mycket svårt att styra den geografiska spridningen av vårdgivare. Inom vissa vårdval, exempelvis förlossningsvården, är vårdkapaciteten mindre än behovet, med överbelastning och platsbrist som följd. Inom andra vårdval, exempelvis hudsjukvården, är kapaciteten större än behovet, med överkonsumtion av vård och skenande kostnader som följd. I vissa delar av länet finns en underetablering av privata vårdgivare, i andra en överetablering. Ofta är det mer attraktivt att etablera sig i socioekonomiskt starka områden. Exempelvis finns 45 procent av mottagningarna inom vårdval gynekologi i Stockholms innerstad trots att bara drygt 15 procent av länsinvånarna bor där. Behovet har blivit sekundärt i förhållande till den efterfrågan och de övriga marknadsförutsättningar som de privata vårdbolagen uppfattar.

Vårdvalspolitiken i Region Stockholm har underminerat principen om vård efter behov också genom att den gjort vården splittrad och svåröverskådlig. Vårdval har inte bara införts inom primärvården (vårdcentralerna), vilket är obligatoriskt i alla regioner och landsting, utan på ytterligare 37 olika vårdområden. Vårdgivarna på dessa vårdmarknader har varken incitament eller möjlighet att samarbeta med varandra, varken inom eller över marknadernas gränser. Det har i stort sett blivit omöjligt att anlägga ett helhetsperspektiv på patientens hälsa och vård och i flera fall har sammanhållna vårdkedjor brutits sönder. Eftersom ingen vårdgivare har förutsättning att ta något helhetsansvar måste patienten i hög grad själv organisera sin vård. Att patientens nyttjande av vården därmed blivit mer beroende av hennes egen förmåga och

medverkan innebär minskad jämlikhet. Den som bäst kan uttrycka och administrera sitt behov kan komma att få mer och bättre vård än den som har det största behovet.

Vidare har vårdvalspolitiken medfört en prioritering av sjukvårdens resurser bort från den tunga sjukhusvården och därmed bort från patienter med förhållandevis stora behov. Detta är en effekt av att kostnaderna inom vårdvalen tillåtits växa betydligt snabbare än kostnaderna inom övrig vård. Enbart under 2018 kostade vårdvalen omkring 1,8 miljarder mer än de skulle ha gjort med samma kostnadsutveckling som övrig vård haft. Det har i sin tur betytt att privata vårdgivare inom vårdval, som oftast bedriver verksamhet under kontorstid, kunnat erbjuda vårdpersonal mer förmånliga löne- och arbetsvillkor än akutsjukhusen, där jour-, skift- och helgpass är oundvikliga.

Socialdemokraternas alternativ till denna vårdmarknadspolitik heter Vårdsamverkan Stockholm. Vi uppdrog åt en av Sveriges främsta vårdexperter att specialstudera Stockholms läns sjukvårdsutmaningar, och med utgångspunkt i hans rekommendationer utvecklade vi en ny vårdmodell i dialog med vårdprofessionerna och patientorganisationerna. Vårdsamverkan Stockholm sätter patientens behov i centrum och utgör ramen för Socialdemokraterna i Region Stockholms sjukvårdspolitik.

Fundamentet för Vårdsamverkan Stockholm är ståndpunkten att principen om vård efter behov bara kan tillgodoses om vården styrs av stockholmarnas demokratiskt valda representanter, det vill säga regionpolitikerna. Vårdens resurstilldelning, uppdrag och inriktning, volym och geografiska spridning är i grunden politiska frågor och sådana kan inte överlåtas till marknaden.

På fundamentet vilar Vårdsamverkan Stockholms tre bärande principer Enkelhet, Valfrihet och Ansvar. Vården ska:

- bli enklare för dig som patient,
- värna din valfrihet i vården och göra den mer meningsfull,
- ta ett helhetsansvar för din hälsa och vård.

Detta ska åstadkommas främst genom att organisera patientens vård runt vårdcentralen i betydligt högre grad än vad som är fallet idag. Ett antal delmål eller önskvärda effekter kan identifieras: att patienten får ett bättre och mer personligt bemötande på vårdcentralen, att patienten därmed också får mer effektiv hjälp och mer träffsäkra råd, att patienten får tydligare vägledning då hen behöver vård bortom vårdcentralens kompetens och bättre uppföljning när den vården är avslutad, att vårdcentralen spelar en proaktiv roll för patientens hälsa och förebygger ohälsa, att patienten i första hand vänder sig till vårdcentralen vid besvär som är brådskande men inte kräver närakuternas eller akutsjukhusens resurser och öppettider.

Socialdemokraterna föreslår ett antal åtgärder i syfte att nå dessa effekter. I vårdcentralernas uppdrag ska en portalparagraf införas som slår fast vårdcentralens huvudansvar för patientens hälsa och vård. I uppdraget ska också ingå att regelbundet kalla patienten till hälsosamtal avsedda att främja goda hälsovanor och identifiera hälsorisker. Patienten ska få rätt till en fast läkarkontakt vid sin vårdcentral, för bättre kontinuitet i vårdkontakterna. Vårdcentralerna ska få ett långsiktigt resurstillskott om 405 miljoner kronor per år, vilket totalt under planperioden summerar till 1 620 miljoner kronor. Vi avvisar den blågröna koalitionens höjning av resultatkravet på SLSO (Stockholms läns sjukvårdsområde). Socialdemokraterna satsar därmed 139 miljoner kronor mer per år på vårdcentralerna än den blågröna koalitionen. I ersättningen till vårdcentralen ska andelen kapitering (ersättning per listad patient) ökas, och den ska viktas enligt den socioekonomiska profilen hos vårdcentralens patienter. Vårdcentralerna ska inte uppmuntras att maximera antalet besök genom korta och ineffektiva patientmöten. 1177 Vårdguiden och mobilapplikationen Alltid öppet ska utvecklas för att åstadkomma bättre digital tillgänglighet och bättre samordning, särskilt med vårdcentralen. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att kartlägga förekomst av och orsaker till täta omlistningar vid vårdcentraler, samt antalet olistade patienter.

Vid komplicerade eller tidsmässigt långa vårdförlopp i specialistvården ska patienten ha rätt till och automatiskt tilldelas en patientansvarig läkare (PAL). Vilka patientkategorier som ska prioriteras vid inrättande av PAL ska, jämte läkarens närmare uppgift och ansvar, utarbetas i dialog med läkarprofessionen. Socialdemokraterna vill också att patienten vid sådana vårdförlopp får ett patientkontrakt som redogör för de inplanerade vårdinsatserna. När patientens vårdförlopp i specialistvården avslutas ska vårdcentralen återta ansvaret för patienten, med uppföljning och organisering av eventuell rehabilitering och eftervård.

Det ska fortfarande stå patienten fritt att välja vårdgivare i varje steg av vårdförloppet. Om patienten inte kan eller vill välja, eller om hen helt enkelt vill ta fasta på ett skräddarsytt råd av en sakkunnig person som är förtrogen både med vårdsystemet och patientens problematik, ska patienten inte behöva välja. Det ska vara primärvårdens ansvar att slussa patienten rätt och organisera vården. Patienten ska få snabb och rätt hjälp utan att skickas runt mellan olika kliniker, och vårdens delar ska fokusera på samarbete snarare än konkurrens. Så blir vården mer effektiv – för alla.

1.1 En jämlik och sammanhållen vård

Socialdemokraterna vill stärka jämlikheten i vården också genom åtgärder som inte primärt eller direkt rör vårdcentralen. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utarbeta en etableringsstrategi som ska säkerställa jämlik tillgång till såväl primär- som specialistvård i hela länet. Nämnden uppdras också att analysera allmäntandvården och sätta in åtgärder för att förbättra tandhälsan där behoven är som störst. Utöver

den läkarbåt som idag täcker mellersta och södra skärgården ska en läkarbåt inrättas med ansvar för norra skärgården.

Socialdemokraterna avvisar initiativ som försämrar förutsättningarna för regionens egna vårdorganisationer att verka. Detta gäller dels det blågröna regionstyrets förslag om att höja resultatkravet på SLSO, vilket medför att organisationen endast i liten utsträckning får ta del av den resursförstärkning som görs i primärvården. Ett höjt resultatkrav försvårar både SLSO:s möjligheter att ge vård efter behov och organisationens möjligheter att klara sin ekonomi, och bereder vägen för ytterligare privatiseringar. Vi behåller resultatkravet oförändrat och ser därmed till att SLSO får del av resurstillskottet. Socialdemokraterna avvisar också förslaget om att SLSO och länets akutsjukhus måste inhämta det blågröna styrets godkännande innan egenregianbud lämnas, vilket ger styret vetorätt när organisationerna vill bedriva verksamhet på ett vårdområde. För oss är båda dessa åtgärder oacceptabla.

Region Stockholm ska aktivt arbeta för att inkludera alla individer oavsett sexuell läggning, könsidentitet och val av familjekonstellation. I detta ingår att HBTQ-certifieringen av vårdenheter ska fortsätta. Regionen ska också arbeta aktivt för att se till att funktionsvariationer inte hindrar ett gott och självständigt liv, vare sig det gäller tillgång till kollektivtrafik, färdtjänst och vård, yrkesverksamhet med regionen som arbetsgivare eller deltagande i kulturlivet. Anslaget till Kunskapscentrum för våld i nära relationer ska höjas.

Att förbättra jämlikheten i hälsa och vård är särskilt angeläget i fråga om barn. Detta dels ur rättvisesynpunkt, men också eftersom både goda och dåliga mönster som grundläggs i unga år tenderar att få genomslag i vuxen ålder. Socialdemokraterna vill att ersättningen i barnhälsovården justeras så att den tar hänsyn till de listade patienternas socioekonomiska profil. I samverkan med länets kommuner ska fler så kallade familjecentraler etableras; integrerade verksamheter med mödra- och barnhälsovård samt socialtjänst och öppen förskola. För individer under 18 år ska all sjukvård, även akut sådan, vara avgiftsfri. Resurserna till mödra- och barnhälsovården ska förstärkas.

Till jämlikhetssträvandena på hälso- och sjukvårdsområdet hör också insatser för att minska och på sikt sluta de växande folkhälsoklyftorna mellan länets olika delar. Utöver det redan nämnda uppdraget till vårdcentralerna att kalla patienter till regelbundna hälsosamtal vill Socialdemokraterna att särskilda hälsomottagningar återinförs i syfte att nå fler invånare med hälsofrämjande insatser. De goda exempel som finns på arbete med hälsokommunikatörer, som stödjer goda levnadsvanor och förebygger cancer, ska spridas till fler kommuner. Folktandvårdens förebyggande uppdrag gentemot barn och unga ska stärkas, inte minst för att minska kariesskadorna i de områden där problemen är som störst.

En del i det förebyggande arbetet handlar om att i tid upptäcka riskbruk, och minimera missbruk, av spel, alkohol och narkotika. Socialdemokraterna vill uppdra till akutsjukhusen att utveckla sin samverkan med beroendevården och vårdcentralerna i syfte att tidigare identifiera och bättre stötta individer med missbruksproblematik. Vi vill att ett riktat vårdprogram tas fram för individer som missbrukar läkemedelspreparatet Subutex. Särskilda avgiftningsenheter för kvinnor ska finnas. Vidare vill vi utreda hur en heldygnsmottagning, likt Pelarbackens verksamhet, för missbrukande och/eller hemlösa kvinnor ska utformas för att motsvara dessa kvinnors behov.

Som framgått har den långt drivna vårdvalspolitiken bidragit till de problem som finns i stockholmsvården idag, i synnerhet vad gäller jämlikhet och vård efter behov. Socialdemokraterna uppdrar därför åt hälso- och sjukvårdsnämnden att se över vårdvalens utformning och föreslå förändringar som ökar samordningen, höjer kvaliteten för patienten och effektiviserar specialistvården med motsvarande 350 miljoner kronor i lägre kostnader 2019. Förändringarna kan handla om avveckling, införlivning i primärvården, hopslagning med andra vårdval eller införande av takkonstruktioner för ersättningarna.

1.2 En arbetsmiljö som attraherar vårdpersonalen

Personalen är sjukvårdens viktigaste resurs. Med stort engagemang, empati och yrkeskunnande bär undersköterskor, sjuksköterskor, läkare och andra yrkesgrupper vården på sina axlar. Ofta måste de med självuppoffrande insatser kompensera för de brister som finns i vårdens organisation. Att patienterna nästan alltid får vård av hög kvalitet och ett gott bemötande beror till stor del på personalen.

I Region Stockholm ska all personal, i såväl vården som kollektivtrafiken, känna sig trygg på jobbet. Våld, hot, sexuella övergrepp eller trakasserier från patienter, anhöriga, resenärer eller arbetskamrater är fullständigt oacceptabelt och regionen ska bekämpa dessa fenomen med alla till buds stående medel. Detta omfattar både ett proaktivt jämställdhets- och trygghetsarbete och en offensiv uppföljning av incidenter så att de får rättsliga påföljder.

Personalsituationen i Region Stockholm är idag allvarlig. Det är svårt att rekrytera och behålla vårdpersonal inom akutsjukhusen, särskilt sjuksköterskor. Vidare är bristen på specialistutbildad personal stor och medför att många vårdplatser måste hållas stängda. Det utgör i förlängningen ett hot mot patientsäkerheten. Som nämnts beror dessa fenomen delvis på att de generösa ersättningarna i de många vårdvalen gjort att sjukhusen inte kan erbjuda lika bra villkor. Även oaktat detta bidrar stress, påfrestande arbetstider och arbetsmiljö samt bristande respekt för personalens yrkeskunnande till att många väljer bort regionen som arbetsgivare. Bristen på personal gör att

fortbildning och yrkesintroduktion för nyanställd personal inte hinns med och att utrymmet för handledning av AT- (allmäntjänstgörande), ST- (specialiseringstjänstgörande), VIL- (verksamhetsintegrerat lärande) och VFU- (verksamhetsförlagd utbildning) praktiserande medarbetare är otillräckligt.

De medarbetare som stannar kvar inom de regiondrivna verksamheterna upplever växande problem med arbetsbelastning och arbetsmiljö. Sjuktalen är höga och har så varit i flera år. Kostnaderna för övertidsersättning ökade med 10,8 procent mellan 2016 och 2017 och överskred budget med mer än 100 miljoner kronor 2017 (nästan 40 procent). Om en heltidstjänst för en sjuksköterska något schablonartat antas kosta en miljon per år motsvarar övertidsersättningen mer än 380 sådana tjänster. Och trots att regionen hyrde in personal till en kostnad om nästan en halv miljard kronor 2017 och har ett mål om att minska den posten ser den ändå ut att växa 2018. Dessa pengar borde istället läggas på att förbättra arbetsvillkoren för den egna personalen.

För att bryta den onda cirkeln av rekryteringssvårigheter och växande belastning föreslår Socialdemokraterna ett antal åtgärder fördelade på flera områden. Mer flexibla arbetstidsmodeller ska införas med möjlighet till arbetstidsförkortning och tid för återhämtning. Ett lyckat exempel är den kombination av kortare arbetsvecka och tätare helgtjänstgöring, med bibehållen lön, som använts på akutmottagningen på Karolinska Huddinge. En tydligare struktur för lönesättning, som värderar kompetens, erfarenhet, utbildning och akademiska meriter ska utvecklas. Nyutexaminerad personal ska under sitt första år få ett introduktionsprogram med handledning. Lönebildningen ska vara tydlig och icke-diskriminerande. Det ska finnas en lönespridning inom respektive yrkesgrupp som stimulerar till utveckling och måluppfyllelse. Målet är att det ska finnas utrymme för medarbetare att utvecklas och få nya uppdrag, med relevant lön, utan att behöva byta arbetsplats.

Utbildning är ett särskilt viktigt område. Förutom behovet av specialistutbildad personal på akutsjukhusen kommer medarbetare med specialistkompetens i allmänmedicin och geriatrik att vara en förutsättning för att primärvården ska kunna axla ett större ansvar och att det växande antalet äldre ska kunna tas om hand. Intresset att vidareutbilda sig till specialist finns hos många medarbetare men möjligheterna att faktiskt göra det har länge varit eftersatta.

Mot denna bakgrund föreslår Socialdemokraterna ett utbildnings- och kompetensutvecklingspaket. De verksamhetsintegrerade specialistutbildningsplatserna för läkare och sjuksköterskor ska bli fler. För läkare är allmänmedicin, geriatrik och psykiatri prioriterade inriktningar. En plan ska tas fram för att bli självförsörjande på utbildningsplatser för allmäntjänstgöring för läkare, och antalet AT-platser ska ökas. En permanent verksamhetsintegrerad specialistsjuksköterskeutbildning med bibehållen kollektivavtalsenlig lön (akademisk specialisttjänstgöring, AST) ska inrättas, även där

med prioritering av bristkompetenser. Region Stockholm ska etablera en undersköterskeutbildning i egen regi. Regionstyrelsen uppdras att stärka grundkompetensen inom vård- och omsorgsutbildningen för blivande undersköterskor, och att möjliggöra specialistutbildning för undersköterskor.

Skarpa krav ska ställas på alla regionfinansierade vårdgivare att delta i utbildnings- och forskningsuppdragen; detta ska vara ett villkor för att få ingå avtal med Region Stockholm. Likaså ska krav ställas om att alla regionfinansierade vårdgivare ska ha en strategi för kompetensutveckling av personalen. En koncernövergripande struktur för kompetensutveckling och validering ska utvecklas och införas. Regionstyrelsen uppdras att årligen analysera kompetensförsörjningen och kartlägga behoven utifrån nuläget såväl som kommande pensionsavgångar och utbildningsvolymer.

Socialdemokraterna vill att dessa åtgärder genomförs inom ramen för det koncernövergripande målet tryggad kompetensförsörjning. För att följa upp åtgärderna ska två nya målindikatorer införas. Dels genomsnittligt antal sjukdagar per anställd, med målsättningen att sänka snittet med en dag 2019 och fem dagar till och med 2021. Dels antal övertidstimmar, med målsättningen att halvera dessa till och med 2021. Även i fråga om inhyrning av personal ska ambitionen vara att halvera inhyrningen i syfte att nå det av Sveriges kommuner och landsting uppställda målet om oberoende av inhyrd personal.

All verksamhet ska genomsyras av en strävan efter jämställdhet i löner och arbetsvillkor, och efter mångfald. Region Stockholm är en stor arbetsgivare och således en viktig aktör i främjandet av dessa värden.

1.3 Vård i tid – korta väntetiderna

Väntetiden spelar en viktig roll för patientens upplevelse av vården, oavsett om det gäller besök på en vårdcentral, i specialistvården eller på en akutmottagning. I många situationer och för vissa diagnoser är väntetiden dessutom direkt avgörande för vårdutfallet och patientens tillfrisknande. God tillgänglighet till vård på rätt nivå måste således prioriteras högt.

Åtgärder för att korta väntetider kan vidtas på ett antal områden. Som redan nämnts medför personalbrist att vårdplatser måste hållas stängda, och det medför i sin tur att patienter som behandlats färdigt på en akutmottagning ibland inte kan slussas vidare till en vårdavdelning för övervakning. I ökande utsträckning resulterar personalbrist också i att planerade operationer och behandlingar i specialistvården måste ställas in. Väntetiden till behandling på en akutmottagning påverkas av hur pass erfarna de läkare är som sköter bedömningen och prioriteringen av de inkommande patienterna;

den så kallade triageringen. Och belastningen på en akutmottagning vid ett givet tillfälle påverkas av hur fördelningen av patienter mellan länets samtliga akutmottagningar ser ut.

Socialdemokraterna föreslår väntetidsförkortande åtgärder som svarar mot dessa fenomen. Ett Akutlyft ska genomföras för att öppna vårdplatser, korta väntetider och låta fler planerade operationer genomföras. Akutsjukhusens resurser ska i ett första steg höjas med 250 miljoner kronor 2019. Pengarna ska bland annat gå till ett lönelyft för personalen och satsningar avseende arbetsmiljö och nya arbetstidsmodeller. Satsningarna finansieras genom effektiviseringar inom vårdvalen samt inom Region Stockholms centrala sjukvårdsadministration. Det i dagsläget smala uppdraget till intensivakuten vid Nya Karolinska Solna ska kompletteras för att motverka den låga nyttjandegrad som blivit följden av ett litet patientflöde.

Vidare ska det arbete som bedrivits vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge med en hjärtdagvårdavdelning (HDA) vidareutvecklas till att omfatta också andra patientgrupper. HDA har gett patienter med hjärtsvikt snabbare kontakt med erfaren personal och därmed minskat såväl antalet akutbesök som antalet inläggningar. Så har slutenvårdsplatser kunnat frigöras. Särskilda insatser ska göras för att behålla och öka andelen erfarna medarbetare på länets akutsjukhus och inte minst i triageringsarbetet. En mobilapplikation ska utvecklas som visar väntetider vid länets akutmottagningar och närakuter i realtid, något som prövats i Danmark med en jämnare patientfördelning mellan olika mottagningar som följd. En möjlighet är att Region Stockholms existerande applikation Alltid öppet tillförs en dylik funktion.

En patientgrupp som drabbas särskilt hårt av långa väntetider på akutmottagningarna är de äldre. De drabbas hårt dels eftersom de är skörare, men också eftersom de tvingas besöka akutmottagningarna oftare. Inte sällan beror detta på bristande samverkan mellan den kommunala omsorgen och regionens äldrevård, vilket leder till akutbesök för besvär som i ett tidigare skede kunde ha botats med mindre resurser.

I Norrtälje bedrivs sedan flera år ett särskilt arbete för att korta de äldres väntetider på akuten. Metoden kallas Silverstigen och innebär att de äldre får ett snabbspår där de prioriteras för bedömning, provtagning och röntgen. Socialdemokraterna vill att denna metod tas vidare till samtliga akutmottagningar i länet. Det akuta omhändertagandet av äldre ska förbättras genom att utöka arbetet med sammanhållna vårdkedjor för patienter med höft- eller lårbensbrott.

Det borgerliga landstingsstyret beslutade under den gångna mandatperioden att återinrätta den struktur av närakuter som de själva lade ned 2007 och som först etablerades av det rödgröna landstingsstyret 2002-2006. Återinrättandet är i grunden något positivt då närakuterna förbättrar patientens tillgång till nära vård och avlastar akut-

sjukhusens akutmottagningar. Det är också välkommet att närakuten vid Löwenströmska sjukhuset, till följd av Socialdemokraternas krav, kommer att förbli öppen. Vi menar dock att den geografiska spridningen av närsjukhus och närakuter måste bli jämnare i länet, och föreslår därför att närsjukhus med närakut byggs i Handen och Barkarby och att uppförande av sådana sjukhus i Skärholmen och Tumba utreds.

Patientens tillgång och ledtid till vård påverkas också av vårdens förmåga att komma till patienten. En stor del av denna förmåga utgörs av ambulanser och jourläkarbilar. Som invånare i Stockholms län ska du kunna känna dig trygg med att ambulansen kommer snabbt om du drabbas av en akut allvarlig sjukdom eller olycka. Idag råder dock stor personalbrist inom ambulanssjukvården. Medarbetarna har under flera år vittnat om en hårt pressad arbetsmiljö där förutsättningarna att prestera på topp när det gäller saknas. Möjligheterna att äta, besöka toaletten, ta rast eller rengöra fordonet under arbetspassen har blivit allt mindre. Det finns brister i kompetensförsörjningen och arbetsmiljön och ont om tid för nödvändiga vidareutbildningar.

Mot denna bakgrund vill Socialdemokraterna att en översyn görs av hela ambulansverksamheten med särskilt fokus vid organisation, kapacitet och arbetsmiljörelaterade frågor. Översynen ska också omfatta delegationsrätten för ambulanssjuksköterskorna att bedöma patientens tillstånd på plats. Målet att akut sjuka patienter ska nås av en ambulans inom tio minuter i 75 procent av fallen ska återinföras.

Jourläkarbilarna har till uppgift att besöka patienter som behöver träffa en doktor men som inte kan ta sig in till akutsjukhusen, exempelvis äldre och barnfamiljer. Sedan denna funktion upphandlades år 2012 har den under lång tid varit kraftigt underutnyttjad. Socialdemokraterna har flera gånger påtalat detta och att resursen skulle kunna avlasta närakuter och akutmottagningar. Vi vill att tydligare krav ställs på samverkan mellan 1177 Vårdguiden, SLSO, närakuterna, akutsjukhusen och den entreprenör som tillhandahåller jourläkarbilarna för att öka antalet besök de genomför.

1.4 Helhetsansvar för våra äldre

Till följd av hälsosammare livsstil och framsteg inom vård och medicin lever vi människor allt längre och blir allt friskare. I Sverige beräknas invånargruppen över 65 år växa med 16 procent intill år 2026, att jämföra med gruppen mellan 20 och 64 år som beräknas växa med 9 procent. Intill år 2031 beräknas gruppen över 85 år ha fördubblats. Även om många äldre klarar sig helt utan både omsorg och vård tar gruppen som helhet mycket vårdresurser i anspråk. Detta gäller i synnerhet gruppen multisjuka äldre som utgör mindre än fem procent av alla patienter men står för mer än hälften av de totala vårdkostnaderna.

De problem som finns i vården av de äldre har delvis redan beskrivits. Uppstyckningen av vården i isolerade vårdmarknader har hårdast drabbat dem som har komplexa vårdbehov och svag förmåga att orientera sig i systemet. Bland dessa finns alltså många äldre. Bristande samverkan mellan kommunal omsorg och regionfinansierad vård leder, i kombination med dåliga möjligheter till inskrivning direkt på geriatrisk avdelning, till undvikbara besök på akutmottagningarna. Där får den äldre ofta vänta länge på hjälp. När hen sedan skrivs ut sker det ofta utan tillräckliga förberedelser för återkomsten till äldreboendet eller det egna hemmet.

Lägesbilden ovan innebär, tillsammans med komplexiteten och de äldres andel av resursutnyttjandet i vården, att stor förbättringspotential finns i äldrevården. Socialdemokraterna föreslår åtgärder för att utnyttja den. Vi vill sprida den modell för samordning mellan akutsjukvården, primärvården och den kommunala omsorg som kallas ”Trygg och säker hemgång” till fler kommuner. Omvårdnadsenheter ska inrättas på akutsjukhusen för vård av äldre patienter som inte längre behöver akutsjukvårdens resurser men heller inte återhämtat sig så mycket att de kan skrivas ut. Antalet vårdplatser i geriatriken ska utökas, liksom möjligheten till direktinskrivning på geriatrisk avdelning. På sikt ska den geriatriska, och särskilt den demensrelaterade, kompetensen stärkas inom såväl primärvården som akutvården. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att ta bort ”Fritt val av hjälpmedel” inom hörselvården, och därmed återgå till att brukare av hörapparater får välja sådana ur regionens upphandlade sortiment.

Den unika modell för integrerad regiondriven vård och kommunal omsorg som utvecklats och används i Norrtälje ska spridas till fler kommuner. Den exakta konfigurationen av sådan verksamhet måste tillåtas bero på de lokala förutsättningarna. Socialdemokraterna avvisar idén att integration av vård och omsorg ska åstadkommas genom privatisering och införande av ett så kallat vårdval seniorvård. Vi avvisar också införande av vårdval inom geriatriken och menar att Region Stockholm ska ta ett direkt ansvar för att bygga ut den geriatriska kapaciteten. Hälso- och sjukvårdsdirektören uppdras att tillsätta en utredning som med ett helhetsperspektiv relaterar lokaler och investeringsbehov i Nacka sjukhus, Handens sjukhus, Dalens sjukhus och Södersjukhuset till behovet av geriatriska vårdplatser i södra länshalvan, med mandat att överväga etableringar också på nya geografiska platser.

Härtill kommer de nämnda förslagen om att göra vårdcentralen till en tydligare vägledare och samordnare i vården, att uppdra åt vårdcentralerna att genomföra regelbundna hälsosamtal med sina listade patienter, samt att sprida Silverstigen-modellen till fler akutmottagningar. Dessa skulle i hög grad komma äldre patienter till del.

1.5 En trygg förlossningsvård ska vara en självklarhet

Förlossningsvården ska vara trygg och kvinnor ska kunna välja var de ska föda. Den valfriheten fanns redan innan vårdmarknad infördes på förlossningsområdet och varken trygghet eller valfrihet har ökat sedan dess. Det kan även i övrigt konstateras att vårdmarknad inte tillämpas inom akutsjukvård i någon annan region eller landsting i hela landet.

Då förlossningsvården gjordes om till vårdmarknad gav sig endast ett privat vårdbolag in på den. Efter några år ansåg bolaget att lönsamheten var alltför dålig, så det lade ner verksamheten. Över en natt blev länet av med mer än 3 300 förlossningsplatser om året – ett ovanligt skrämmande exempel på att planering inte kan överlåtas till marknaden. Förlossningsvården är fortfarande närmast konstant överbelastad.

Vidare har ansatsen med vårdmarknader inneburit att graviditetsförloppet delats upp i flera isolerade vårdområden. Ett för ultraljud, ett för mödravård, ett för förlossning och ett för eftervården (som inte omvandlats till vårdmarknad). Det innebär bland annat att föräldrarna vanligtvis får träffa flera olika barnmorskor allteftersom graviditeten fortlöper, vilket riskerar att ge ett splittrat och otryggt intryck.

Kapacitetsbristen i förlossningsvården har lett till en mycket pressad arbetsmiljö för vårdpersonalen. Många barnmorskor och undersköterskor vittnar om att de inte har tid för utbildning och utveckling av verksamheten. Under den gångna mandatperioden har det uppmärksammats hur medarbetare på förlossningsavdelningarna gråter under arbetspassen och ibland inte hinner gå på toaletten eller byta sanitetsprodukter. Det är en situation ovärdig ett välfärdsland och i synnerhet dess klart rikaste region. Såväl patientsäkerheten som personalens hälsa äventyras. I Stockholm ska det självklart vara en trygg och positiv upplevelse att välkomna ett barn till världen, liksom att arbeta i förlossningsvården.

Socialdemokraterna förslår åtgärder för att rätta till de systemfel som uppstått i förlossningsvården. Vårdmarknaden ska avvecklas så att regionen återtar ansvaret för att planera vården och säkerställa kapaciteten. En utredning ska under innevarande mandatperiod fastställa vilken akutsjukvård, inklusive förlossningsvård, som bör bedrivas i Gamla Karolinskas lokaler i syfte att minska platsbristen. Det ska klarläggas huruvida Karolinska Huddinges upplägg med så kallade universalrum, som kan användas för vård under graviditeten såväl som vid förlossning och eftervård, kan tas vidare till fler förlossningsavdelningar. En sammanhållen vårdkedja ska skapas som håller ihop mödra-, förlossnings- och eftervård samt ultraljud och ger blivande föräldrar såväl kontinuitet som en känd barnmorska. I detta ska ingå en kontaktbarnmorska inom eftervården som ska ha en sammanhållande funktion för vården av förlossningsskador. Eftervården ska utvidgas så att kontroller hos både barnmorska och

fysioterapeut efter förlossning blir norm och så att alla födande erbjuds kurativa samtal för att bearbeta sin förlossningsupplevelse. För detta ska resurserna till eftervården ökas. En utredning ska identifiera hur ytterligare förstärkningar av eftervården kan se ut. Vi vill införa en garanti om en barnmorska per kvinna i aktiv förlossning. Utbildningsinsatserna för att förhindra förlossningsskador ska utökas.

1.6 Bekämpa psykisk ohälsa och skapa en modern psykiatrisk vård

Psykisk ohälsa är ett omfattande problem i samhället. Det gäller inte minst bland unga, en grupp inom vilken ohälsan växer i Stockholms län. Men det gäller också äldre, särskilt i fråga om ensamhet. Ätstörningar är den dödligaste psykiska sjukdomen. Av dem som behöver hjälp ska de flesta kunna få det på sin vårdcentral eller ungdomsmottagning eller genom skolans elevhälsa. På grund av bristande information och kunskap i primärvården tar dock många istället den första kontakten med den specialiserade öppenpsykiatrin. Det leder till längre köer och väntetider.

För att öka tillgängligheten och vända ohälsoutvecklingen vill Socialdemokraterna satsa på primärvårdens uppdrag som första linjens psykiatri så att fler vårdcentraler har resurser och kompetens att erbjuda psykolog- och kuratorsstöd. Samarbetet ska stärkas mellan vårdcentralerna, å ena sidan, och såväl barn- och ungdomspsykiatrin som skolhälsovården, å andra sidan. Ungdomsmottagningarna ska få ett tydligare uppdrag och bättre kompetens att möta ungdomar med psykisk ohälsa. Hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att öka tillgången till vård genom att satsa på internetbaserade psykologiska behandlingar. En samlad plan ska tas fram för kompetensförsörjningen inom första linjens psykiatri och barn- och ungdomspsykiatrin.

Psykiatrivården i Region Stockholm är eftersatt. Det finns en brist på slutenvårdsplatser, de befintliga vårdmiljöerna är undermåliga och organisationen har splittrats upp. Det saknas en plan för länets psykiatrivård som sätter patienten i centrum med god tillgänglighet och moderna behandlingsmetoder.

Mot denna bakgrund vill Socialdemokraterna att en strategisk och genomgripande översyn av psykiatrin görs i vilken rekommendationer inhämtas från den främsta expertisen på området. Ett av de specialistcentrum som ska etableras inom ramen för Framtidsplanen för hälso- och sjukvården ska ha inriktning mot psykiatri så att praktik, forskning och utbildning kan knytas samman. Fler slutenvårdsplatser ska inrättas, exempelvis genom att så snart som möjligt inleda uppförandet av Psykiatrins hus vid S:t Görans sjukhus. Vi vill påskynda implementeringen av nationella riktlinjer och regionala vårdprogram. Standardiserade vårdförlopp ska införas, enligt samma princip som använts inom cancervården. Den psykiatriska öppenvården ska förstärkas med fler mobila team och frivilliga inläggningsplatser som kan minimera undvikbara

tvångsinläggningar i slutenvården. Informationen till patienten om behandlingsalternativ, närståendestöd och vad hen själv kan göra ska förbättras.

1.7 Forskning och innovation för en stockholmsvård i framkant

En stark medicinsk forskningssektor i huvudstadsregionen ger många positiva effekter: bättre vård för länets invånare, högkvalificerade jobb och exportmöjligheter. Även om forskning främst är ett statligt ansvar finns alltså goda skäl för Region Stockholm att spela en konstruktiv roll där så är möjligt. Idag finns tecken på att utvecklingen går åt fel håll, inte minst i det att antalet kliniska prövningar i Sverige har minskat. Introduktionen av nya läkemedel och ny medicinsk teknik går långsammare än den tidigare gjort.

Med rätt prioriteringar och kraftfulla satsningar kan denna trend vändas. Som Sveriges största region och del av den svenska Life Science-industrins nav har Region Stockholm ett särskilt ansvar. Socialdemokraterna vill att ersättningssystem i vården utvecklas som möjliggör och premierar ett närmare samarbete mellan sjukvården, akademin, näringslivet och patientorganisationer. Denna utveckling kan med fördel ske tillsammans med andra regioner och landsting. Arbetet med akademiska vårdcentraler ska få mer resurser och tydligare struktur. Ett innovationsråd ska inrättas där regionpolitiker, forskningsrepresentanter, branschorganisationer, fackförbund och patientorganisationer har möjlighet att delta. Rådet ska ha till uppgift att kravställa de verktyg som behövs för framgångsrik forskning.

I fråga om digitalisering ligger sjukvården långt efter andra delar av samhället. Bristen på ändamålsenliga och sammanhållna IT-system är idag ett av de största hindren för såväl forskning, utveckling och uppföljning som en patientcentrerad vård där patienten spelar en aktiv roll i sin egen behandling. Det är beklagligt att det projekt för utveckling av en ny IT-struktur som drevs tillsammans med Västra Götalandsregionen och Region Skåne – det så kallade 3R – havererade. Arbetet, som nu istället går under beteckningen Framtidens vårdinformationsmiljö, har därmed försenats och fördyrats på ett sätt som skulle ha kunnat undvikas. Det är angeläget att den nya IT-strukturen kommer på plats utan ytterligare dröjsmål och till den kostnad som beslutats. Socialdemokraterna står bakom införandet av den i förhoppningen att den ska leda till en förbättrad arbetsmiljö för vårdens medarbetare och effektivare verksamhet.

2. En värdigare kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är en central del av det moderna livet i en storstadsregion. Eftersom vi bor, jobbar, studerar och umgås över hela länet är tillgängliga, smidiga och pålitliga allmänna färdmedel ett måste för att få ihop vardagen. Företag ska kunna rekrytera från hela regionen och sjukvården behöver personal som kan ta sig till jobbet i tid.

För Socialdemokraterna är kollektivtrafiken därför en fråga med räckvidd bortom dess eget omedelbara område. Den är en förutsättning för jobb och tillväxt och ett sätt att bygga ihop en Stockholmsregion som alltmer dras isär av växande klyftor och bostadsbrist. Om Stockholm ska kunna fortsätta växa sett till folkmängd och ekonomi och med ökad jämlikhet behövs en kollektivtrafik som fungerar för alla. Kollektivtrafiken är dessutom en nyckel till att klara klimatomställningen.

Det finns mycket att göra i dessa avseenden. Trängseln blir allt värre. Pendeltåg och tunnelbana lider av bristande underhåll. Kollektivtrafiken konkurrerar inte tillräckligt väl i fråga om restid och pålitlighet – fortfarande görs varannan motordriven resa med egen bil. I färdtjänsten har lönedumpning lett till försämrad kvalitet för resenärerna. Röda linjens uppgradering har havererat och för resenärerna betyder det fortsatt och förvärrad trängsel. Skärgårdstrafiken dras med åratal av juridiska processer på grund av felaktiga upphandlingar, och omställningen till fossilfritt har stannat av.

Ett grundläggande problem är att SL:s kostnader ökat i snabb takt till följd av en rad felprioriterade investeringar som genomförts det senaste decenniet. För att kollektivtrafiken ska kunna växa på ett långsiktigt hållbart sätt måste denna utveckling vändas. Investeringar, tjänsteutveckling och digitalisering ska styra mot samma mål: att kollektivtrafiken ökar sin marknadsandel gentemot övriga trafikslag, så att ökade kostnader alltid motsvaras av ökade biljettintäkter. Detta genomsyrar Socialdemokraternas kollektivtrafikpolitik i Region Stockholm.

Vi behöver investeringar som håller tidsramar och budget, vi behöver satsa på rätt färdmedel på rätt plats, och vi behöver öka såväl tillgången till kollektivtrafik som trafikens pålitlighet i hela länet. Med vår politik kommer det kollektiva resandet att öka och miljömålen att nås.

2.1 Snabbare resor och mindre trängsel

Socialdemokraterna föreslår att målet för hur kollektivtrafikens andel av resandet i Region Stockholm ska utvecklas skärps. För att andelen ska kunna öka måste resorna bli snabbare, och för det syftet ska åtgärder vidtas på ett antal områden.

Tunnelbanan är Stockholmsregionens viktigaste transportmedel och står för hälften av allt kollektivt resande i länet. För att Stockholm ska kunna utvecklas behöver tunnelbanenätet byggas ut. Tack vare statlig finansiering pågår nu en utbyggnad, men vi vill lyfta blicken till nästa steg så att vi inte tappar fart. Idag kan platser som ligger nära varandra sakna kollektivtrafik som binder dem samman. Ett exempel är Järvafältet. Tunnelbanan planeras i dagsläget att byggas ut från Akalla till Barkarby. Socialdemokraterna vill ta ett steg till och bygga ut även från Hjulsta till Barkarby. Det skulle göra blåa linjen till tunnelbanans första ringled och länka samman norra och södra Järva. Därmed skulle stora arbetsplats- och bostadsområden integreras med varandra. Vi vill att den tunnelbanelinje som planeras mellan Älvsjö och Fridhemsplan, med byggstart först 2022, börjar byggas redan nu.

Den nya tunnelbanelinje som ska gå mellan Odenplan och Arenastaden är ett annat exempel på att tunnelbanesystemet är splittrat. Dagens signalsystem gör dessutom att det inte går att flytta tåg mellan de olika linjerna. Socialdemokraterna vill ta ett helhetsgrepp om hela systemet så att nya utbyggnader bidrar till helheten. Ett nytt signalsystem ska införas på alla tunnelbanelinjer så att det går att öka turtätheten.

Kollektivtrafiken är Region Stockholms viktigaste verktyg för att motverka länets utveckling i riktning mot växande klyftor och segregation. Socialdemokraterna vill därför ta fram en generalplan för tunnelbanans utbyggnad för att skapa det helhetsperspektiv som länge saknats. Vi vill att den beräknade samhälls- och resenärsnyttan ska vara vägledande för investeringar i kollektivtrafiken och att prognoser görs av investeringarnas effekt på resenärsantal och biljettintäkter.

Socialdemokraterna vill se fler direktbussar och bättre framkomlighet. Vi vill bygga nästa generations stora tvärgående satsning – Stockholmsbågen. Stockholmsbågen är en superbusslinje mellan Tyresö och Täby, via Haninge, Huddinge och Järfälla, som knyter ihop länet med extremt korta restider. Exempelvis skulle sträckan Barkarby-Skärholmen ta 15 minuter istället för dagens 47. Härigenom skulle också Förbifart Stockholm bättre nyttiggöras genom effektivare kollektivtrafik. Investeringskostnader och byggtider för Stockholmsbågen skulle vara väsentligt lägre än för många andra trafikutvecklingsinitiativ som bygger på spårbunden trafik. Stockholmsbågen förutsätter dock att Tvärförbindelse Södertörn byggs. Socialdemokraterna vill också skapa en BRT-lösning på sträckan Hemmesta-Gustavsberg-Ingarökrysset-Nacka Forum-Slussen, den så kallade Värmdöexpressen. Vidare ska fler linjer uppgraderas från korta trånga bussar till långa rymliga. Tester ska genomföras med anropsstyrd trafik i mer glesbefolkade områden, och en undersökning ska göras av huruvida anropsstyrd trafik kan vara ett sätt att samordna den allmänna kollektivtrafiken med färdtjänsten.

Genom att stärka pendeltåget stärker vi hela länet. Många pendeltågsstationer kan utvecklas för att bli lättare att nå, och pendeltågstrafiken måste bli tätare och mer pålit-

lig. Socialdemokraterna vill införa tiominuterstrafik och nattrafik i hela pendeltågsnätet. De långa tågen ska bli fler; korta tåg ska vara ett undantag. Fler stationer ska tillföras extra uppgångar. Och vi vill se fyrspår längs hela sträckan Stockholm-Arlanda.

Nya bostadsområden måste få fungerande kollektivtrafik från dag ett. Många invånare är beredda att testa ett nytt transportsätt när de flyttar. Men om det inte finns kollektivtrafik tvingas man välja bilen, och den vanan blir svår att ändra när det senare inrättas en busslinje. Därför måste SL och kommunerna samarbeta bättre. Det gäller även i fråga om bussarnas framkomlighet och planering av vägarbeten och dylikt. Socialdemokraterna vill därför att ett samverkansforum skapas för dessa frågor.

2.2 Biljettsystem och nya lösningar för jämlikhet och fler resenärer

Kollektivtrafikens biljettsystem kan förbättras för att skapa större jämlikhet, öka andelen som reser kollektivt och åstadkomma ett jämnare resenärstryck.

Dagens utbud av fritidskort för barn missgynnar de familjer som har det ekonomiskt tufft. Eftersom de terminslånga fritidskorten medför en stor engångskostnad tvingas dessa familjer att köpa 90-dagarskort eller andra biljetter, vilket är billigare för stunden men dyrare i längden. Socialdemokraterna vill omvandla fritidskortet till ett 30-dagarskort som kostar 150 kronor, vilket ger större flexibilitet och möjlighet att sprida ut kostnaderna.

Socialdemokraterna vill också att barn ska åka gratis i kollektivtrafiken i vuxens sällskap till det att de fyller 12 år, alla dagar i veckan. Det skulle innebära en rejäl höjning jämfört med dagens gräns vid 7 år, och dessutom en förenkling eftersom åldersgränserna idag är olika på veckodagar och helger.

I syfte att undersöka huruvida differentierade priser under hög- respektive lågtrafik kan skapa ett jämnare resenärsflöde och bättre resursutnyttjande vill Socialdemokraterna utreda införandet av ett lågtrafikkort.

I syfte att öka andelen som reser kollektivt vill Socialdemokraterna också utveckla försäljningen av periodkort och biljetter via företag, både vad gäller försäljningskanaler och produkter.

Fusket i SL-trafiken beräknas kosta omkring 300 miljoner kronor per år i förlorade intäkter. Att åka utan giltig biljett är oacceptabelt och innebär i förlängningen en begränsning av möjligheterna att driva och utveckla kollektivtrafiken. Socialdemokraterna vill återta biljettkontrollen i SL:s egen regi så snart det är praktiskt möjligt och

effektivisera verksamheten. Vi vill också att SL:s kundtjänst återtas i egen regi när det gällande avtalet löper ut.

Med nya lösningar och tilläggstjänster kan kollektivtrafiken bli smidigare och mer attraktiv än den är idag. Socialdemokraterna ser positivt på Trafikförvaltningens utredning om att koppla nya funktioner till SL-kortet, men vill att inte bara lånecyklar utan också bilpooler och infartsparkering ska analyseras. Region Stockholm ska bejaka och använda sig av pilotprojekt och testbäddar genom vilka nya kollektivtrafiklösningar prövas i liten skala. Innovationsupphandlingar ska tillämpas i högre grad för att ta till vara de framsteg som sker i trafik- och transportbranschen. På prov ska de årliga trafikförändringarna utformas i dialog med forskningsinstitut som kan bidra med kunskap om exempelvis resmönster, linjeläggning och turtäthet. Reseinformationen ska förbättras i fråga om byten, trängsel och restider. Fler lånecyklar ska finnas i anslutning till pendeltågsstationerna och när nya väderskydd byggs ska cykelperspektivet finnas med, med exempelvis lånecyklar eller cykelställ. SL ska ta fram en fastighetsstrategi i syfte att utveckla sina fastigheter till attraktiva mötesplatser med externa hyresgäster, för att på så vis öka servicenivån för resenärerna och ge intäkter till bolaget.

2.3 Tryggare kollektivtrafik – för alla

Socialdemokraterna vill skapa en kollektivtrafik där ingen känner sig otrygg. Det är med oro vi ser att otryggheten ökat, att kollektivtrafiken blivit en arena för brott och att kvinnor känner sig markant mer otrygga än män.

Det mest effektiva sättet att öka tryggheten är att öka mängden synlig personal. Det är inte förvånande att bussar upplevs som mer trygga än tunnelbana och pendeltåg. Därför vill vi öka mängden synlig personal, både i trafiken och på stationerna. Trafikförvaltningen uppdras att utreda huruvida de befintliga personalresurserna i kollektivtrafiken kan användas på sätt som skapar ytterligare trygghet. Trygghetsrevisioner ska genomföras årligen med ett tydligt genusperspektiv och med fokus på de resenärsgrupper som upplever störst otrygghet.

Vidare krävs åtgärder på stationer och hållplatser. En långsiktig utbyggnad måste påbörjas av plattformsdörrar som hindrar olyckor och minskar risken för obehöriga på spåren. Fler trygghetskameror ska sättas upp. Busshållplatserna ska förbättras med bättre belysning och information samt okrossbart glas. Ett nytt system för realtidsinformation ska tas fram som visar rätt tid i vardagen och som klarar kriser. De tunnelbane- och pendeltågsstationer som har endast en uppgång är i praktiken återvändsgränder och de sekundäruppgångar vi vill bygga skulle förbättra tryggheten avsevärt.

För att kollektivtrafiken ska vara trygg måste också vägen till och från stationer och hållplatser vara trygga. En del kan SL göra, men det behövs också samarbete med

kommunerna och med polisen. Idag står SL utanför det samarbetet. Socialdemokraterna vill att SL ska vara med och göra sitt för att skapa tryggare miljöer kring stationer och hållplatser. Pilotsatsningar på trygga och funktionella stationsmiljöer ska genomföras i Rotebro, Fittja och Årstaberg i samverkan med kommunerna.

2.4 En värdig färdtjänst att lita på

Inom färdtjänsten finns stora problem med opålitlig trafik, förseningar och bristande service. Ett huvudskäl är att Region Stockholm fokuserat ensidigt på pris i sin senaste upphandling och därmed drivit fram lönedumpning hos de två leverantörerna, som dessutom har samma ägare. Avtalen innebär att förarna ofta tjänar mindre än regionens sommarjobbare, och förarna saknar såväl grundlön som pension och försäkringar. I förlängningen medför detta att de ofta väljer bort färdtjänstuppdrag till förmån för vanliga taxikörningar som betalar bättre.

Dessa saker kan i hög grad rättas till genom en ny upphandling. Socialdemokraterna har drivit och trots de borgerliga partiernas motstånd fått igenom att Region Stockholm i framtiden ska ställa krav om kollektivavtalsenliga löner och villkor för förarna. Ett tydligt mål för tryggheten inom färdtjänsten ska sättas och realtidsinformationen ska förbättras så att resenären lättare kan se var den beställda bilen är. De så kallade via-resorna, som möjliggör lämning och hämtning av barn inom ramen för en färdtjänstresa, ska utvecklas genom att slopa tremilsgränsen och införa enhetstaxa. Högkostnadsskyddet och kopplingen till SL:s månadskort ska dock bestå.

2.5 Personalen bär upp kollektivtrafiken

Utan kollektivtrafikens medarbetare skulle Stockholm stanna. Personalen håller trafiken igång, ger service och skapar trygghet. Många känner stolthet och glädje över sitt arbete men har samtidigt problem med buller, delade turer, brist på pauser eller låga löner. Och varje gång det är dags för en ny upphandling sprider sig osäkerheten bland personalen om vad som händer med deras jobb om en ny operatör får avtalet.

Socialdemokraterna vill att en anställning inom kollektivtrafiken ska ses som ett attraktivt, tryggt och utvecklande arbete. Arbetsvillkoren ska vara goda sett till såväl lön och anställningsform som arbetsmiljö och arbetstider. I fråga om de medarbetare som inte är anställda av Region Stockholm är dessa parametrar ett spörsmål för arbetsmarknadens parter. Som uppdragsgivare har regionen emellertid ett ansvar för all kollektivtrafikpersonal. Även på detta område ska sociala krav i nivå med kollektivavtal ställas i alla upphandlingar, såväl i fråga om drift som inköp av fordon och konstruktionsarbeten. Krav ska ställas också i fråga om fortbildning, arbetsmiljö och ar-

betstider. Vi vill att de fackliga organisationerna ska involveras tidigt i upphandlingsprocesserna och att verksamhetsövergång med personalövertagande ska vara norm vid byte av entreprenör.

2.6 Sjötrafik för en levande skärgård

Stockholms skärgård är unik. Dess natur- och kulturvärden är en skatt som vi har ett gemensamt ansvar att vårda och utveckla. Målet om en levande skärgård kräver en offensiv politik som tar hänsyn till de särskilda förutsättningar som gäller för skärgården och dess invånare. Socialdemokraterna vill se en livskraftig skärgård med många små och välfungerande samhällen, en befolkning i alla åldrar och ett lokalt näringsliv präglat av entreprenörskap och framtidstro. En levande skärgård ökar Stockholmsregionens attraktivitet både för våra egna invånare och för besökare.

Socialdemokraterna vill att Region Stockholm spelar en så aktiv och konstruktiv roll som möjligt för att förverkliga dessa mål. Att organisera skärgårdstrafiken genom delvisa och tidsbegränsade upphandlingar – som dessutom behövt göras om i flera fall – motsvarar inte det behov av helhetsperspektiv och kontinuitet som finns. Kontaktvägarna mellan trafikförvaltningen och skärgårdens aktörer måste kortas. Vi vill att Waxholmsbolaget ska köra sina egna fartyg i mellanskärgården och sköta all trafikledning. Tidtabeller ska sättas med god framförhållning. Skärgårdstrafikens hållplatser ska uppgraderas för att underlätta på- och avstigning, för bättre komfort och reseinformation samt med trådlös internetuppkoppling. Fraktstödet ska förstärkas för att underlätta företagande i skärgården. Trafikplaneringen ska stärkas i syfte att förbättra täckning, turtäthet och fartygsnyttjande.

3. En hållbar region

Socialdemokraterna vill främja Stockholmsregionens tillväxt. Idag försvåras detta av att ansvaret för bostadsbyggande och kollektivtrafik är splittrat mellan en mängd olika aktörer som inte samarbetar i tillräcklig grad. När landstinget nu ombildas till region kan mer effektiva åtgärder vidtas för länets utveckling. Det ger möjlighet till ökad jämlikhet och en bättre balans mellan länets norra och södra delar, liksom ett bättre nyttjande av utvecklingsförutsättningarna i länets regionala centra.

För att lösa Stockholmsregionens bostadsbrist krävs att byggandet ökar från dagens nivåer och ligger på minst 22 000 bostäder per år de närmaste årtiondena. Socialdemokraterna vill att regionen verkar för att regeringen gör kommunernas bostadsbyggnadsmål bindande. Vidare ska regionen inrätta ett bostadsbyggnads- och hållbarhetskansli med uppgift att stödja kommunerna i frågor om bostadsbyggande och hållbarhet. Kansliet ska använda de instrument regionen har för att driva det regionala perspektivet i bostadsförsörjningen och för att främja byggande med god standard, till rimliga priser och för social sammanhållning. I detta ligger att prioritera upplåtelseformer som är underrepresenterade där nya bostäder ska uppföras. Kansliet ska också analysera behovet av och föreslå mål för byggandet av studentbostäder.

Mellan Stockholmsregionens olika delar finns idag stora skillnader i invånarnas utbildningsnivå, sysselsättningsgrad, boendeform, hälsa och livslängd. Ojämlika livsförutsättningar betyder att länet dras isär och att inte alla stockholmares utvecklingspotential inte tas tillvara. Socialdemokraterna kan inte acceptera en sådan utveckling. Vi föreslår att Region Stockholm inrättar en regional jämlikhetskommission med uppdrag att identifiera åtgärder för att minska klyftorna i livsförutsättningar och välmående inom länet.

För att skapa en socialt och miljömässigt hållbar region måste regionen växa i enlighet med den flerkärniga struktur som beskrivs i de senaste regionala utvecklingsplanerna. Socialdemokraterna menar att de utpekade regionala kärnorna har en nyckelfunktion. Om de ska kunna utvecklas i den planerade riktningen och i den takt som krävs för att möta befolkningsökningen måste konkreta handlingsplaner med tydliga offentliga åtaganden tas fram. I linje med vad som redan nämnts behöver de regionala kärnorna stärkas med kapacitetsstark kollektivtrafik och fler bostäder.

Region Stockholms miljöansvar innebär både att länets invånare ska få möjlighet att leva mer miljö- och klimatsmart och att miljöpåverkan av regionens egna verksamheter ska minska. Energieffektivisering är ett viktigt internt miljömål. Socialdemokraterna vill att regionens energiförbrukning ska halveras till år 2030 och att organisationens utsläpp av växthusgaser helt ska upphöra till samma tidpunkt. För att få igång detta arbete ska en klimatinvesteringsfond inrättas från vilken verksamheter kan söka finansiering för att minska sin klimatpåverkan. Innovationsupphandlingar med tuffa

krav på energieffektivisering och minskad energiförbrukning ska tillämpas. I samverkan med universitet och högskolor ska regionen i ökad utsträckning vara en testbädd för ny teknik. Tillväxt- och regionplaneförvaltningen uppdras att ta fram en uppdaterad regional grönstrukturanalys.

3.1 En öppen och tillgänglig skärgård

Region Stockholm ska främja skärgårdens utveckling också med åtgärder utanför sjötrafikens ram. De verktyg regionen förfogar över för att främja bredbandsutbyggnad, ett bättre serviceutbud och turism ska användas. Regionen ska ta initiativ till att tillsammans med länsstyrelsen och kustkommunerna ta fram en kuststrategi för samordnad VA-utbyggnad. Skärgårdsstiftelsen ska garanteras en långsiktig och stabil finansiering. Regionen ska verka för att markområden som tidigare använts av Försvarsmakten överförs till Skärgårdsstiftelsen och att sambruksavtal skapas där det är möjligt. Tillväxt- och regionplanenämnden uppdras att utreda huruvida delar av regionens verksamheter kan förläggas till skärgården och kustområdena i syfte att skapa arbetstillfällen. Täckningen av ambulanshelikopter och läkarbåt ska förbättras.

4. Ett starkt kultur- och idrottsliv

Stockholms län har och ska ha ett rikt kulturliv. I detta finns ett egenvärde, men det bidrar också till regionens attraktionskraft och ekonomiska utveckling. Idag finns stora skillnader mellan länets delar i fråga om invånarnas deltagande i kultur-, idrotts- och föreningsverksamhet. Socialdemokraterna vill att Region Stockholm ska bidra till att utjämna dessa skillnader genom att ta ett större ansvar för kulturen och de kreativa näringarnas roll i den växande huvudstadsregionen. Vi föreslår därför att regionala kulturcentra skapas i samverkan med kommunerna för att stärka tillgången till och utövandet av kultur i hela länet. Dessa kan med fördel förläggas till de regionala kärnor som pekats ut i de regionala utvecklingsplanerna. Vi välkomnar och ser fram emot att kultursamverkansmodellen införs i länet under 2019. Modellen kan bidra till att hela länet får ett fungerande kulturliv där varje kommun tar ansvar för sin kulturpolitik och bidrar till helheten.

Flera studier har visat att kulturen har en positiv inverkan på patienters återhämtning i samband med längre vistelser i sjukvårdsmiljöer. Socialdemokraterna vill att Region Stockholm ska utveckla sitt arbete med konst och kultur i sjukhusmiljöer. Kulturnämnden ska överlämna totalansvaret för konsten i vården till kulturförvaltningen.

Folkbildningen i Stockholms län, som idag är kraftigt underfinansierad, måste ges bättre förutsättningar att kunna erbjuda en tillgänglig alternativ väg till utbildning och jobb. Socialdemokraterna uppdrar åt kulturnämnden att öka antalet utbildningsplatser på folkhögskolor och inom övrig folkbildning i länet.

IV. Tabellbilagor

1. Resultaträkningar

Tabell 6

Regionstyrelsen

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	5 794	5 804	2 366	-59,2 %	2 294	2 208	2 202
- varav anslag	*3 039,5*	*2 307,1*	*2 255,2*	*-2,2 %*	*2 156,6*	*2 058,0*	*2 049,2*
Kostnader	-5 705	-5 804	-2 366	-59,2 %	-2 294	-2 208	-2 202
Resultat	**90**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 7

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
SLL-externa intäkter	2 181	1 918	1 965	2,5 %	1 951	1 983	1 982
SLL-interna intäkter	57 918	61 187	63 584	3,9 %	65 412	67 177	69 014
- varav anslag	*56 815,9*	*60 396,9*	*62 275,0*	3,1 %	*64 103,2*	*65 868,1*	*67 705,1*
Summa intäkter	**60 099**	**63 104**	**65 549**	**3,9 %**	**67 363**	**69 160**	**70 997**
Köpt vård	-49 839	-52 502	-56 467	7,6 %	-57 860	-59 375	-61 166
Läkemedelsförmånen	-5 593	-5 896	-6 016	2,0 %	-6 158	-6 303	-6 437
Övriga kostnader inkl. finansnetto	-4 310	-4 706	-3 067	-34,8 %	-3 345	-3 483	-3 393
Summa kostnader	**-59 743**	**-63 104**	**-65 549**	**3,9 %**	**-67 363**	**-69 160**	**-70 997**
Resultat	**357**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 8

Vårdens kunskapsstyrningsnämnd

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter			470		484	497	512
- varav anslag			*437,5*		*451,9*	*465,0*	*480,4*
Kostnader			-470		-484	-497	-512
Resultat			**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 9

Trafiknämnden (exkl. FUT)

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	23 833	22 625	21 646	-4,3 %	22 162	22 739	23 359
- varav anslag	*9 952,0*	*10 280,0*	*9 540,0*	*-7,2 %*	*9 892,0*	*10 259,0*	*10 597,5*
Kostnader	-23 467	-22 375	-21 246	-5,0 %	-21 762	-22 339	-22 959
Resultat	**366**	**250**	**400**		**400**	**400**	**400**

Tabell 10

Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT)

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	90	119	117	*-2,0 %*	111	109	109
- varav anslag	*0,0*	*4,0*	*4,0*		*4,0*	*4,0*	*4,0*
Kostnader	-90	-119	-117	*-2,0 %*	-111	-109	-109
Resultat	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 11

Trafiknämnden (Den samlade trafiken inkl. FUT)

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	23 922	22 745	21 763	-6,3 %	22 273	22 848	23 468
- varav anslag	*9 952,0*	*10 284,0*	*9 544,0*	*-7,2%*	*9 896,0*	*10 263,0*	*10 601,5*
Kostnader	-23 556	-22 495	-21 363	-7,1 %	-21 873	-22 448	-23 068
Resultat	**366**	**250**	**400**		**400**	**400**	**400**

Tabell 12

Patientnämnden

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	25	30	32	9,5 %	33	34	35
- varav anslag	*23,3*	*28,0*	*30,8*	*10,0 %*	*31,6*	*32,4*	*33,0*
Kostnader	-22	-30	-32	9,5 %	-33	-34	-35
Resultat	**3**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 13

Kulturnämnden

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	547	525	567	7,9 %	574	577	588
- varav anslag	*459,1*	*470,6*	*529,0*	*12,4 %*	*536,0*	*539,8*	*550,6*
Kostnader	-547	-525	-567	7,9 %	-574	-577	-588
Resultat	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 14

Tillväxt- och regionplanenämnden

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	171	172	194	12,6 %	195	197	200
- varav anslag	*169*	*171,3*	*193,1*	12,7 %	*194,4*	*195,9*	*199,8*
Kostnader	-170	-172	-194	12,6 %	-195	-197	-200
Resultat	**1**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 15

Fastighets- och servicenämnden

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter			6 929		7 029	6 951	6 963
- varav anslag			*0,0*		*0,0*	*0,0*	*0,0*
Kostnader			-6 562		-6 662	-6 584	-6 596
Resultat			**367**		**367**	**367**	**367**

Tabell 16

Färdtjänstnämnden

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter			1 613		1 666	1 697	1 730
- varav anslag			*1 160,0*		*1 198,0*	*1 223,0*	*1 251,0*
Kostnader			-1 613		-1 666	-1 697	-1 730
Resultat			**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 17

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Medlemsbidrag	*1 472,3*	*1 502,1*	*1 584,4*	5,5 %	*1 635,4*	*1 688,0*	*1 743,7*

Tabell 18

Koncernfinansiering

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	82 496	85 395	89 920	5,3 %	93 190	96 594	100 120
Kostnader	-82 552	-86 862	-90 867	4,6 %	-93 719	-96 671	-99 889
Resultat	**-56**	**-1 467**	**-947**		**-529**	**-77**	**231**

Tabell 19

Skadekontot

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	15	16	17	5,0 %	18	18	18
Kostnader	-16	-16	-17	5,0 %	-18	-18	-18
Resultat	**-1**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 20

Revisionskollegiet

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	36	37	37	2,1 %	38	39	37
- varav anslag	*33,2*	*33,9*	*34,6*	*2,1 %*	*35,3*	*36,0*	*36,7*
Kostnader	-36	-37	-37	2,1 %	-38	-39	-37
Resultat	**0**	**0**	**0**		**0**	**0**	**0**

Tabell 21

Landstingsfastigheter Stockholm (LFS)

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	3 140	3 027	3 201	5,8 %	3 240	3 219	3 219
Kostnader	-2 773	-2 692	-2 842	5,6 %	-2 880	-2 860	-2 860
Resultat	**367**	**335**	**360**		**360**	**360**	**360**

Tabell 22

Locum

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	338	344	341	-1,0 %	340	241	241
Kostnader	-335	-337	-334	-1,1 %	-333	-234	-234
Resultat	**3**	**7**	**7**		**7**	**7**	**7**

Tabell 23

Internfinans

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	16	16	17	2,1 %	17	17	17
Kostnader	-12	-13	-14	2,5 %	-14	-14	-14
Resultat	**4**	**3**	**3**		**3**	**3**	**3**

Tabell 24

SLSO

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	10 618	11 353	11 678	2,9 %	11 985	12 217	12 455
Kostnader	-10 514	-11 248	-11 573	2,9 %	-11 880	-12 112	-12 349
Resultat	**104**	**105**	**105**		**105**	**105**	**105**

Tabell 25

Stockholm Care

Mkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring 19/18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Intäkter	124	139	166	19,5 %	206	238	238
Kostnader	-122	-136	-165	21,2 %	-201	-233	-233
Resultat	**1,5**	**2,5**	**0,7**		**5,0**	**5,0**	**5,0**

Tabell 26

Resultaträkning Mkr	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Ändring B19/B18	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Verksamhetens intäkter	**21 102**	**22 177**	**22 544**	**23 429**	**3,9 %**	**23 629**	**24 055**	**24 470**
Bemanningskostnader	-29 028	-30 556	-30 537	-33 157	8,6 %	-34 067	-35 135	-36 701
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-19 363	-20 407	-21 428	-22 024	2,8 %	-22 316	-23 181	-23 892
Köpt trafik	-13 433	-13 447	-14 131	-14 665	3,8 %	-14 802	-15 320	-15 710
Övriga kostnader	-22 272	-23 459	-24 455	-24 734	1,1 %	-26 350	-26 543	-26 835
Verksamhetens kostnader	**-84 096**	**-87 869**	**-90 550**	**-94 581**	**4,5 %**	**-97 535**	**-100 178**	**-103 138**
Avskrivningar	-4 659	-5 162	-6 198	-6 653	7,3 %	-7 068	-7 484	-7 783
Verksamhetens nettokostnader	**-67 653**	**-70 853**	**-74 205**	**-77 805**	**4,9 %**	**-80 975**	**-83 608**	**-86 451**
Skatteintäkter	66 822	70 611	73 349	75 600	3,1 %	78 384	81 725	85 217
Generellt statsbidrag	5 634	5 847	5 803	6 456	11,3 %	6 587	6 694	6 895
Utjämningssystemet	-1 447	-1 510	-1 859	-862	-53,6 %	-530	-600	-780
Summa samlade skatteintäkter	**71 010**	**74 949**	**77 293**	**81 194**	**5,0 %**	**84 442**	**87 819**	**91 332**
Finansiella intäkter	135	134	92	98	5,8 %	98	95	95
Finansiella kostnader	-1 391	-2 100	-2 918	-3 030	3,8 %	-2 925	-3 363	-3 725
Finansnetto	**-1 257**	**-1 966**	**-2 826**	**-2 933**	**3,8 %**	**-2 827**	**-3 268**	**-3 630**
Resultat f. omställningskost	**2 100**	**2 130**	**262**	**456**		**640**	**943**	**1 251**
Omställningskostnader	-899	-888	-845	-358		-150	0	0
Resultat efter omställningskostnader	**1 201**	**1 242**	**-583**	**98**		**490**	**943**	**1 251**

2. Resultatkrav

Tabell 27

Resultatkrav Mkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Hälso- och sjukvård					
Hälso- och sjukvårdsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vårdens kunskapsstyrningsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Patientnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stockholms läns sjukvårdsområde	105,0	105,0	105,0	105,0	105,0
Karolinska Universitetssjukhuset	30,2	30,2	30,2	30,2	30,2
Södersjukhuset AB	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4
Danderyds Sjukhus AB	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Södertälje Sjukhus AB	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	33,0	33,0	3,0	3,0	3,0
Folktandvården Stockholms Län AB	125,0	112,5	112,5	112,5	112,5
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	0,7	1,0	1,0	1,0	1,0
Stockholm Care AB	2,5	0,7	5,0	5,0	5,0
MediCarrier AB	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Hälso- och sjukvård totalt	**320,6**	**306,6**	**280,9**	**280,9**	**280,9**
Kollektivtrafik					
Trafiknämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- varav trafikförvaltningen	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
- varav förvaltning för utbyggd tunnelbana	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
AB Storstockholms Lokaltrafik	250,0	400,0	400,0	400,0	400,0
Waxholms Ångfartygs AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Färdtjänstnämnden		0,0	0,0	0,0	0,0
Kollektivtrafik totalt	**250,0**	**400,0**	**400,0**	**400,0**	**400,0**
Kulturnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tillväxt- och regionplanenämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Regionstyrelsen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fastigheter och service					
Fastighets- och servicenämnden		359,9	359,9	359,9	359,9
- varav Landstingsfastigheter Stockholm	*334,9*	*359,9*	*359,9*	*359,9*	*359,9*
Locum AB	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0
Fastigheter och service totalt	**341,9**	**366,9**	**366,9**	**366,9**	**366,9**
Övriga					
Revisorskollegiet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Landstingshuset Stockholm AB	-31,3	-31,3	-31,3	-31,3	-31,3
AB SLL Internfinans	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Koncerngemensamma funktioner					
Skadekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koncernfinansiering	-1 467,1	-947,4	-529,5	-76,5	231,0
Totalt	**-582,9**	**97,8**	**490,0**	**943,0**	**1 250,5**

3. Balansräkning

Tabell 28

Balansräkning Mkr	Utfall 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Mark, byggnader, tekn.anläggningar	63 654	69 493	82 812	86 140	92 169	100 810
Maskiner och inventarier	25 743	26 584	23 781	23 481	23 587	21 974
Övrigt	22 976	23 817	22 424	27 011	27 446	30 414
Summa anläggningstillgångar	**112 373**	**119 894**	**129 017**	**136 632**	**143 201**	**153 198**
Summa omsättningstillgångar	**9 993**	**9 010**	**9 055**	**9 130**	**9 455**	**9 780**
Summa tillgångar	**122 366**	**128 904**	**138 072**	**145 762**	**152 656**	**162 977**
Ingående eget kapital	8 239	8 235	9 455	9 553	10 043	10 986
Övrig förändring eget kapital	-5	0	0	0	0	0
Årets resultat	1 242	1 220	98	490	943	1 251
Summa eget kapital	**9 477**	**9 455**	**9 553**	**10 043**	**10 986**	**12 236**
Summa avsättningar	**28 121**	**29 923**	**32 082**	**34 310**	**37 902**	**41 394**
Långfristiga skulder	61 178	69 410	76 247	81 216	83 605	88 925
Kortfristiga skulder	23 590	20 116	20 190	20 193	20 164	20 161
Summa skulder	**84 768**	**89 526**	**96 438**	**101 409**	**103 769**	**109 086**
Summa eget kapital och skulder	**122 366**	**128 904**	**138 072**	**145 762**	**152 656**	**162 716**

4. Kassaflöde

Tabell 29

Kassaflödesanalys Mkr	Utfall 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Årets resultat	1 242	1 220	98	490	943	1 251
Avskrivningar	5 185	6 195	6 653	7 068	7 484	7 783
Avsättningar, reavinster, övrigt	3 039	2 445	3 486	4 101	5 376	3 291
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	**9 466**	**8 077**	**10 237**	**11 659**	**13 804**	**12 324**
Förändring av rörelsekapital	296	-100	320	-75	-325	-325
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**9 762**	**7 977**	**10 557**	**11 584**	**13 479**	**11 999**
Investeringar	-13 603	-13 716	-15 776	-14 683	-14 053	-17 783
Försäljningar, övrigt	257	318	0	0	0	0
Kassaflöde efter investeringar	**-3 584**	**-9 069**	**-5 219**	**-3 099**	**-575**	**-5 784**
Nettoökning av långfristiga skulder	2 946	9 069	5 219	3 099	575	5 522
Summa förändring av likvida medel	**-638**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-262**

5. Omställningskostnader

Tabell 30

Omställningskostnader, mkr	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	2020 och framåt	Totalt
Danderyds Sjukhus AB	29	36	50	31	29	0	**175**
Hälso- och sjukvårdsnämnden	36	91	36	36	0	0	**199**
Karolinska universitetssjukhuset	155	537	569	389	122	56	**1 828**
Koncernfinansiering*	0	1	2	81	53	54	**192**
Landstingsfastigheter Stockholm	84	151	125	115	26	0	**500**
Stockholms läns sjukvårdsområde	17	30	53	98	32	14	**243**
Södersjukhuset AB	22	35	35	71	95	25	**283**
Södertälje Sjukhus AB	16	19	19	24	1	0	**80**
Totalt	**359**	**899**	**889**	**845**	**358**	**150**	**3 500**

6. Investeringar

Tabell 31

Finansieringsbudget

Finansieringsbudget Mkr	**Utfall 2017**	**Prognos 2018**	**Budget 2019**	**Plan 2020**	**Plan 2021**	**Plan 2022**
Investeringar	13 603	13 716	15 776	14 683	14 053	17 783
Finansiering egen likviditet	-9 762	-7 253	-10 557	-11 194	-9 822	-11 999
Medfinansiering	-1 691	-2 316	-2 456	-3 489	-4 231	-3 375
Lån- och leasingfinansiering	-2 150	-6 726	-2 763	0	0	-2 409
Resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Självfinaniseringsgrad	*84%*	*59%*	*82%*	*100%*	*100%*	*86%*

Tabell 32

Mkr	**Budget 2018**	**Plan 2019**	**Plan 2020**	**Plan 2021**	**Plan 2022**	**Plan 2023**	**Plan 2024-2028**
Ersättningsinvesteringar	3 644	4 251	4 327	4 487	4 755	4 518	25 005
Strategiska- och rationaliseringsinvesteringar	13 392	11 475	10 230	9 390	12 465	11 459	20 316
Totalt	**17 046**	**15 726**	**14 558**	**13 877**	**17 220**	**15 976**	**45 321**

Tabell 33

Mkr	**Plan 2019**	**Plan 2020**	**Plan 2021**	**Plan 2022**	**Plan 2023**	**Summa 19-23**
Beslutade/pågående investeringar	11 123	9 060	7 042	7 591	7 295	42 112
Ej beslutade investeringar	776	2 256	3 996	6 204	4 941	18 173
Ospecificerat/ramar	3 827	3 242	2 839	3 425	3 740	17 073
Totalt	**15 726**	**14 558**	**13 877**	**17 220**	**15 976**	**77 357**

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Trafikinvesteringar

Tabell 34

Mkr	Status	Prioritet nya objekt	Total utgift: Ny prognos total utgift 2019	Total utgift: Fastställd total utgift enligt budget 2018	Total utgift: Ackumulerad förbrukning tom 2017-12-31	Investeringsutgifter: Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Trafiknämnden																	
1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige																	
1.1 Strategiska investeringar																	
Program Roslagsbanans kapacitetsförstärkn.	Pågående		9 651,1	9 651,0	4 946,7	1 058,0	1 190	1 365,1	547,1	235,6	544,9	466,3	346,8	4,5	4,5	0,0	0,0
Program Bussdepåer	Pågående		3 816,7	3 814,7	2 248,1	509,0	301,4	494,7	339,4	44,8	106,0	190,0	92,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Program Slussen	Pågående		369,5	2 149,8	277,9	172,9	59,9	22,8	7,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Program Saltsjöbanan	Pågående		1 670,5	0,0	1 095,9	0,0	170,9	45,4	38,1	93,2	109,3	57,6	60,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Program Tvärbana Norr Solnagrenen	Pågående		5 528,6	5 580,7	5 368,8	110,0	134,8	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Program Spårväg City	Pågående		2 949,2	2 923,9	2 626,6	168,7	210,1	65,8	45,5	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
Program Pendeltåg	Pågående		11 711,7	12 247,3	11 910,0	370,0	-207,4	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vega station	Pågående		112,3	0,0	43,6	0,0	43,2	25,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Program Kistagrenen	Pågående		4 937,0	4 936,7	464,2	496,0	277,6	696,3	802,6	962,4	912,8	525,7	294,9	0,4	0,0	0,0	0,0
Bussterminal Slussen	Pågående		1 891,0	1 891,0	387,9	150,0	153,8	222,2	432,6	259,9	232,7	201,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Program Röda linjens uppgradering	Pågående		13 261,0	13 261,4	5 209,0	1 222,0	195,8	1 087,9	1 877,6	1 863,6	1 328,3	653,2	1 045,6	0,0	0,0	0,0	0,0
SL LÅS (Program IT med säkerhetsaspekt)	Pågående		402,0	415,4	226,6	110,0	99,8	75,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.2 Ersättningsinvesteringar			0,0	0,0													
Nya Spårvägsmuseet	Pågående		180,0	209,5	27,8	98,0	44,2	100,7	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C20 - uppgradering	Pågående		1 367,0	1 367,0	205,5	113,0	136,2	199,0	376,2	305,0	136,8	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Handen Bussterminal	Pågående		185,1	184,9	42,2	66,0	89,0	53,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fordon SpvC - nya A35 fordon	Pågående		191,7	191,7	43,3	129,4	4,0	144,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

TB Kanalisation 750 Volt	Pågående		173,0	173,0	131,1	23,1	40,6	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lågfrekvent underhåll Pendeltåg X60	Pågående		535,2	561,9	331,6	114,0	82,4	16,5	104,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbyte av hissar och rulltrappor	Pågående		1 500,0	1 500,4	359,2	186,0	317,3	195,9	206,0	80,5	147,0	106,8	87,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Förstärkning innertak Fridhemsplan	Pågående		247,5	272,9	12,6	10,0	23,7	211,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1.3 Ospecificerade investeringsobjekt																	
Ospecificerade objekt < 100 mkr						**1 292,8**	**1 536,8**	**872,5**	**915,0**	**650,6**	**1 207,6**	**1 421,8**	**1 374,5**	**1 563,4**	**1 596,7**	**1 850,0**	**1 850,0**
2 Nya objekt Strategiska investeringar																	
Utredningsbeslut																	
Tonnage för Pendelbåt och Skärgårdstrafik	Utreds	2	293,0	292,6	1,6	0,0	0,0	0,0	3,0	4,0	75,0	154,0	55,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Bytespunkt Gullmarsplan	Utreds	1	301,2	300,6	7,4	8,0	10,6	7,5	7,5	7,5	16,2	16,0	46,3	52,5	46,4	56,3	27,1
Övergång till eldriven busstrafik	Utreds	2	57,0	15,1	4,1	8,0	6,5	9,0	9,0	9,0	13,9	5,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Anpassning trafikstyrningssystem bef. Tunnel-bana	Utreds	1	229,4	229,3	1,8	14,0	3,2	6,0	40,0	10,7	31,0	39,5	14,5	45,2	25,8	10,5	1,3
Övergripande utredningar till befintligt system	Utreds	1	160,0	160,3	0,7	8,0	0,0	3,0	10,0	10,0	25,0	35,0	40,0	36,3	0,0	0,0	0,0
Bussterminal Slussen brukarspecifik inredning	Utreds	1	180,2		0,0		10,2	20,0	23,0	33,0	50,0	44,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samkörbarhet	Utreds	1	447,0		0,0		0,0	7,5	39,5	72,0	86,0	106,0	106,0	30,0	0,0	0,0	0,0
													0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inriktningsbeslut																	
Saltsjöbanan upphöjning	Planeras	1	246,2	0,0	1,7	0,0	9,2	12,7	20,0	73,6	129,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bussterminal Barkarby	Planeras	1	121,0	121,1	2,2	5,0	6,5	4,1	2,0	7,5	7,5	20,0	37,5	15,0	18,7	0,0	0,0
Bussterminal Nacka Centrum	Planeras	1	520,0	520,0	5,1	5,0	10,7	3,1	5,0	15,5	144,5	181,8	108,2	34,5	8,9	2,7	0,0
2.1 Nya objekt Ersättningsinvesteringar																	
Utredningsbeslut																	
Hässelbygrenen	Utreds	1	1 784,0	1 784,0	23,0	15,0	6,0	10,0	79,8	196,5	166,3	191,3	714,8	305,7	90,8	0,0	0,0
Skarpnäcksgrenen	Utreds	1	204,0	204,0	0,0	20,0	5,0	10,3	40,0	50,0	50,0	30,0	18,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Rissne tunnelbanedepå	Utreds	1	648	0,0	0,0	0,0	12,4	39,6	146,1	205,3	8,6	43,5	192,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Bytespunkt Slussen upprustning	Utreds	1	500,0				20,8	15,0	39,2	130,0	120,0	85,0	70,0	20,0			

Inriktningsbeslut																	
Danviksbron	Planeras	1	100,0	100,2	3,3	22,5	6,7	6,0	10,0	37,0	37,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Upprustning södra Götgatan	Planeras	1	151,0	150,5	2,2	5,5	4,4	2,4	13,5	40,0	50,0	30,0	8,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbyggnad av Älvsjö depå	Planeras	1	865,0	150,0	2,0	35,0	15,6	26,5	50,9	256,8	247,6	173,9	91,7			0,0	0,0
Genomförandebeslut																	
Replipunkter skärgård			50,0					10,0	10,0	10,0	10,0	10,0					
BRT- och stomlinjeinvesteringar			400,0					25,0	75,0	100,0	100,0	100,0					
Sekundäruppgångar			450,0					10,0	40,0	50,0	200,0	150,0					
Plattformsdörrar			600,0					10,0	40,0	100,0	150,0	300,0					
2.2 Objekt för beslut kommande budgetperioder																	
Åkersberga bussdepå	Ej beslutat	2	410,0	410,0	0,0	2,0	2	4,0	60,0	200,0	144,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kompletterande depå Sundbyberg	Ej beslutat	2	2,4	2,0	0,0	0,0	1	1,1	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Nockeybybanan ersättning till Akka 4	Ej beslutat	2	5,3	0,0	0,0	0,0	1	2,4	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pendeltåg depå ny	Ej beslutat	2	20,0	20,0	0,0	2,0	2,0	3,6	6,0	8,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Frihamnen bussdepå	Ej beslutat	2	5,0	1,0	0,0	1,0	0,6	2,4	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Haninge bussdepå	Ej beslutat	2	5,0	1,0	0,0	1,0	0,6	2,4	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bytespunkt Ropsten	Ej beslutat	2	6,0	11,0	0,0	10,0	0,6	3,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Program bussdepåer och bytespunkter (Bytes-punkt Ropsten, Haninge Bussdepå, Frihamnen bussdepå, Märsta bussdepå, Råsta bussdepå, Kompl. depå Sundbyberg)	Ej beslutat	2	2 200,0	2 200,0	0,0	0,0	0	0,0	100,0	240,0	260,0	560,0	500,0	290,0	200,0	50,0	0,0
Program Spårdepåer II (Pendeltåg depå ny, Nockeby ersättning till AKKA 4)	Ej beslutat	2	1 200,0	1 200,0	0,0	0,0	0	0,0	50,0	0,0	140,0	200,0	250,0	290,0	200,0	70,0	0,0
Kollektivtrafik Norra Djurgårdsstaden	Ej beslutat	2	32,0	0,0	0,0	0,0	2,0	8,0	22,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Spårväg Syd (Sverigeförhandlingen)		1	5 242,1	4 948,7	42,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	107,0	216,0	221,0	562,0	900,0
Roslagsbanan till City (Sverigeförhandlingen)		1	9 014,3	9 001,1	14,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	112,1	341,9	700,0
Märsta bussdepå	Ej beslutat	2	4,9	5,0	0,0	4,0	0,5	2,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Råsta bussdepå	Ej beslutat	2	4,1	4,0	0,0	4,0	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lågfrekvent underhåll X60, X60A, X60	Ej beslutat	2	809,3	809,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	89,5	126,9	39,9	33,3	266,6	253,3	0,0	0,0
Summa investeringsutgifter Trafiknämnden			**87 948,0**			**6 568,9**	**5 045,0**	**6 197,2**	**6 653,0**	**6 454,5**	**7 113,8**	**6 147,0**	**5 696,2**	**3 170,1**	**2 778,2**	**2 943,4**	**3 478,3**

varav medfinansiering Sverigeförhandlingen								***0,0***	***0,0***	***100,0***	***200,0***	***300,0***	***800,0***	**800,0**
varav medfinansieras av staten och kommuner						***826,8***	***1 122,2***	***492,1***	***650,9***	***606,3***	***456,0***	***204,4***	***499,5***	***257,0***	***255,0***
varav ersättningsinvesteringar[4]				***1 986,3***	***2 300,2***	***1 871,9***	***1 938,8***	***2 116,4***	***2 447,9***	***2 225,6***	***2 698,3***	***2 168,2***	***1 890,4***	***1 806,6***	***1 799,6***
Färdtjänstnämnden															
Ospecificerade objekt < 100 mkr						0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Färdtjänstnämnden						**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

			Total utgift			Investeringsutgifter										
Mkr	Status	Prioritet nya objekt	Ny prognos total utgift	Fastställd total utgift enligt budget 2018	Ackumulerad förbrukning tom 2017-12-31	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige																
Tunnelbana till Nacka och söderort	Pågående		13 653,7	13 640,0	954,5	785,7	572,9	1 119,1	1 275,8	1 292,6	1 839,3	2 932,7	2 342,1	750,7	568,0	6,0	0,0
Tunnelbana till Arenastaden	Pågående		4 214,1	4 236,7	528,0	234,7	194,5	298,7	659,1	594,5	771,7	923,9	210,6	33,3	0,0	0,0	0,0
Station Hagalund	Pågående		1 282,4	1 319,9	40,5	62,4	39,0	96,9	194,6	240,9	320,4	265,0	77,1	8,0	0,0	0,0	0,0
Tunnelbana till Barkarby	Pågående		3 248,9	3 358,5	366,6	250,9	176,2	283,1	397,1	479,6	608,1	851,0	82,2	4,9	0,0	0,0	0,0
Depå Högdalen	Planering		1 615,2	1 635,5	139,1	268,6	120,1	195,6	326,5	336,7	357,2	132,3	4,2	3,6	0,0	0,0	0,0
Depå tillkommande	Utredning		1 865,6	1 902,5	0,0	0,0	0,0	0,0	448,6	423,4	487,1	506,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fordon	Utredning		2 388,8	2 980,1	2,9	2,9	5,8	3,1	4,0	287,8	1 603,5	479,9	1,0	0,9	0,0	0,0	0,0
Tunnelbana Älvsjö-Fridhemsplan	Utredning		14 266,4	14 842,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	198,1	403,0	411,0	629,5	1 283,0	1 636,1	1 668,8
Tunnelbana Hjulsta - Barkarby	Utredning		10,0					10,0									
Strategisk tunnelbaneutredning	Utredning		10,0					10,0									
S:a investeringsutgifter Förvaltning för utbyggd tunnelbana			**42 555,0**	**43 915,9**	**2 031,5**	**1 605,2**	**1 108,4**	**2 016,5**	**3 305,7**	**3 655,5**	**6 185,3**	**6 494,2**	**3 128,2**	**1 430,8**	**1 851,0**	**1 642,1**	**1 668,8**
varav medfinansieras från staten och kommuner			**31 095,3**	**19 541,8**	**1 954,6**	***1 347,6***	***1 347,6***	***1 629,5***	***2 367,3***	***3 738,7***	***3 197,0***	***3 012,1***	***2 401,5***	***1 312,0***	***1 228,2***	***1 296,8***	***1 322,8***

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Investeringar i fastigheter och service

Tabell 35

Mkr	Status	Prioritet nya objekt	Total utgift: Ny prognos total utgift	Total utgift: Fastställd total utgift enligt budget 2018	Total utgift: Ackumulerad förbrukning tom 2017-12-31	Investeringsutgifter: Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
1. Byggnadsinvesteringar i Landstingsfastigheter Stockholm																	
1.1. Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige																	
1.1.1 Strategiska fastighetsinvesteringar																	
1.1.1.1 Strategiska investeringar																	
DS Ny behandlingsbyggnad 52	pågående		1 829,0	2 186,0	1089,0	337,0	511,0	209,0	20,0								
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 1 inkl teknisk upprustning	pågående		608,0	608,0	327,0	204,0	219,0	25,0	37,0								
HS Ny- och ombyggnation av operation (CHOPIN)	pågående		1 940,0	1 940,0	657,0	672,0	738,0	414,0	131,0								
Allmänpsykiatri enkelrum, HS	pågående		140,0	140,0	70,0	34,0	33,0	37,0									
St Göran vårdavdelningar och behandling inkl tekn uppr	pågående		2 337,0	1 560,0	386,0	400,0	377,0	541,0	389,0	300,0	344,0						
Ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus	pågående		1 200,0	1 200,0	1 007,0	99,0	180,0	13,0									
SÖS Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad inkl tekn uppr	pågående		2 381,7	2 064,0	1 458,0	452,0	725,0	194,2	4,5								
SÖS Ny byggnad västläge - vårdbyggnad	pågående		763,0	750,0	446,0	230,0	252,8	61,1	3,0								
SÖS-By 74- Nytt försörjningskvarter	pågående		578,2	530,0	442,0	11,0	114,3	19,8	2,0								
Sollentuna - vårdavdelningar, entré inkl tekn uppr	pågående		1 207,0	1 204,0	510,0	509,0	591,0	106,0									
Nacka - vårdavdelningar	pågående, förnyat beslut		400,0	590,0	94,0	170,0	261,0	45,0									
Nacka - vårdavdelningar, etapp 2	pågående		190,0					10,0	70,0	70,0	40,0						
Ny- och ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax)	pågående		543,0	543,0	409,0	245,0		134,0									

1.1.2 Övriga fastighetsinvesteringar																	
1.1.2.1 Ersättningsinvesteringar																	
HS-utbyggnad av brandlarm	pågående		109,0	113,0	90,0	5,0	16,0	3,0									
HS - Anpassning 2 avd/år	pågående		272,0	272,0	151,0	35,0		70,0	51,0								
HS-ombyggnad mottagning, 2 per år	pågående		128,0	128,0	76,0	15,0		32,0	20,0								
HS - Anpassning avdelningar, etapp 2	pågående, förnyat beslut		422,5					39,0	126,0	89,0	78,0	68,0	23,0				
HS-ombyggnad mottagningar, etapp 2	pågående, förnyat beslut		265,5					26,0	84,0	51,0	52,0	45,0	8,0				
1.1.3 Ospecificerade objekt < 100 mkr																	
1.1.3.1 Strategiska fastighetsinvesteringar																	
1.1.3.2 Övriga fastighetsinvesteringar						51,0											
Summa beslutade objekt								**1 979,1**	**937,5**	**510,0**	**514,0**	**113,0**	**31,0**				
1.2 Nya objekt																	
1.2.1 Strategiska fastighetsinvesteringar																	
Utredningsbeslut																	
Utredning nytt Närsjukhus Skärholmen			10,0					10,0									
Utredning nytt Närsjukhus Tumba			10,0					10,0									
Nytt Närsjukhus Barkarby			500,0					10,0	40,0	50,0	300,0	100,0					
Nytt Närsjukhus Handen			500,0					10,0	40,0	50,0	300,0	100,0					
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 3 inkl. tekn. uppr.	utreds	5	400,0	400,0	3,0					4,0	40,0	70,0	175,0	100,0	8,0		
HS Uppförande av ny försörjningsbyggnad				600,0		3,0											
HS Upprustning av försörjningsbyggnad	utreds, förnyat beslut	3	250,0				51,0	20,0	30,0	40,0	40,0	40,0	29,0				
HS Helix etapp 2	beslut	1	750,0					10,0	50,0	210,0	330,0	150,0					
St Göran-Ombyggn. av vårdavdelning med anledning av myndighets- och hygienkrav	utreds	10	315,0	315,0	0,9											2,0	5,0

St Görans sjukhus - Logistik - Kulvert - Angöring last-kaj	utreds	10	540,0	540,0												4,0	8,0
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 3	beslut	4	1 000,0	1 000,0			5,0	20,0	20,0	40,0	100,0	200,0	250,0	300,0	65,0		
KS Anpassning Radiumhemmet	utreds	1	100,0	100,0	0,6	50,0	50,0	50,0									
Inriktningsbeslut																	
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 2 inkl tekn uppr	planeras	2	404,0	404,0	3,0			11,0	44,0	100,0	200,0	46,0					
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 1 och 2	planeras, förnyat be-slut	1	800,0	400,0	4,0	28,0	16,0	130,0	250,0	300,0	100,0						
St Göran nybyggnation vårdbyggnad för psykiatrisk vård	planeras	9	775,0	775,0												7,0	5,0
DS - hyresgästanpassning by 22			173,0	173,0	1,0	5,0		5,0	12,0	48,0	87,0	17,0					
1.2.2 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder																	
DS Ombyggnad till vårdavdelningar etapp 4 inkl tekn uppr	ej beslutat	8		105,0													
St Görans sjukhus - Trafik - Parkering	ej beslutat	10	250,0	250,0												7,0	5,0
DS- Strategisk planering av parkering	ej beslutat	9	140,0	140,0							2,0	50,0	50,0	38,0			
SÖS-Modernisering av vårdplatser etapp 2				400,0													
1.2.3 Övriga fastighetsinvesteringar																	
Utredningsbeslut																	
Löwenströmska sjh, By 02 ombyggnad rättspsyk	utreds	6	100,0	100,0								3,0	10,0	40,0	30,0	17,0	
Löwenströmska sjh, By 02 teknisk upprustning	utreds	6	200,0	200,0				5,0					15,0	70,0	80,0	30,0	
Inriktningsbeslut																	
HS Ny- och ombyggnad av akutmottagning	beslut	1	190,2	190,0	0,2	5,0	5,0	30,0	63,0	70,0	22,0						
1.2.4 Objekt för utredningsbeslut kommande budgetperioder																	
SÖS Ny reservkraft	ej beslutat	5	500,0	500,0				20,0	100,0	200,0	150,0	30,0					
Södertälje sjukhus - Teknisk upprustning - By18	ej beslutat	8	100,0	100,0							5,0	25,0	50,0	20,0			

1.2.5 Ospecificerade objekt < 100 mkr														
Strategiska fastighetsinvesteringar			649,0		495,0	345,0	160,0	100,0	100,0			250,0	430,0	230,0
Övriga fastighetsinvesteringar			582,0		700,0	700,0	700,0	700,0	700,0	700,0	700,0	700,0	700,0	700,0
Summa LFS nya objekt					**1 536,0**	**1 694,0**	**1 972,0**	**2 476,0**	**1 631,0**	**1 279,0**	**1 268,0**	**1 133,0**	**1 197,0**	**953,0**
SUMMA BYGGNADSINVESTERINGAR LFS					**3 515,1**	**2 631,5**	**2 482,0**	**2 990,0**	**1 744,0**	**1 310,0**	**1 268,0**	**1 133,0**	**1 197,0**	**953,0**
varav strategiska fastighetsinvesteringar					*2 550,1*	*1 407,5*	*1 272,0*	*1 383,0*	*673,0*	*504,0*	*438,0*	*323,0*	*450,0*	*253,0*
varav övriga fastighetsinvesteringar					*925,0*	*1 144,0*	*1 110,0*	*1 007,0*	*871,0*	*806,0*	*830,0*	*810,0*	*747,0*	*700,0*
2. Locum AB														
Ospecificerade objekt < 100 mkr					4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Summa Locum AB					**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**
3. Nya Karolinska Solna Bygg														
3.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige														
Ospecificerade objekt < 100 mkr														
Konst					0,2	0,7	0,3	0,9						
Hyresgästanpassningar NKS					100,0	50,0	50,0	50,0	50,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Ospec. K Solna					20,0	10,0								
SUMMA Nya Karolinska Solna Bygg					**120,2**	**60,7**	**50,3**	**50,9**	**50,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
4. Nya Karolinska Solna utrustning														
4.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige														
Information Kommunikation Teknik		488,3	767,0	309,3	103,7	179,0								
Medicinteknisk utrustning		2 890,0	2 890,0	2 058,5	571,7	732,0	99,5							
Inredning		51,4	160,0	51,4	50,0									
Utrustning/inredning U2 plan 5-10, radiofarmlab		114,1	116,0	61,6	34,3	28,1	24,4							
Utrustning/inredning Behandlingshuset		80,5	85,5	2,3	47,7	66,5	11,7							
Ospecificerade objekt<100 mkr		17,8	172,2	17,8	50,0									
Ny- o ombyggnation av N-kvarteret (tidigare Thorax)		148,6	148,0	0,6	50,0	50,0	98,0							

Summa Nya Karolinska Solna utrustning	**3 790,7**	**4 338,7**	**2 501,5**	**907,4**	**1 055,6**	**233,6**								
5. Strategisk utrustning vård														
5.1 Objekt tidigare beslutade av landstingsfullmäktige														
Utrustning till Ny- och ombyggnation av operation (CHOPIN), K Huddinge	723,0	735	34,9	257,8	202,3	466,8	19,0							
Utrustning till Ny- och ombyggnation av Södertälje Sjukhus	300,0	300	211,4	45,3	55,5	33,1								
Utrustning till DS Ny behandlingsbyggnad, Danderyds sjukhus	761,2	761,2	42,2	710,0	173,0	476,0	70,0							
Utrustning till SÖS Ny byggnad västläge - behandlingsbyggnad	713,3	713,3	17,4	285,3	293,3	356,7	45,9							
Summa tidigare beslutade objekt	**2 497,5**	**2 509,5**	**305,9**	**1 298,4**	**724,1**	**1 332,6**	**134,9**							
5.2 Ospecificerade objekt														
Pågående ospecificerade objekt < 100 mkr - strategisk utrustning						202,6								
Nya ej beslutade ospecificerade objekt < 100 mkr - strategisk utrustning										1,4	40,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Summa ospecificerade objekt						**202,6**				**1,4**	**40,0**	**20,0**	**20,0**	**20,0**	**20,0**
6. SLL IT														
Ospecificerade objekt < 100 mkr - utrustning och inventarier				150,0	262,1	255,0	153,6	230,1	164,8	246,4	219,5	157,7	236,1	211,5	206,0
Summa SLL IT						**255,0**	**153,6**	**230,1**	**164,8**	**246,4**	**219,5**	**157,7**	**236,1**	**211,5**	**206,0**
7. Berga														
Berga - ospecificerade objekt < 100 mkr - inventarier				1,5	4,1	4,2	5,3	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa Berga						**4,2**	**5,3**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**
TOTALT Fastigheter och service						**5 667,8**	**2 990,5**	**2 767,9**	**3 211,2**	**2 047,3**	**1 675,0**	**1 551,2**	**1 494,6**	**1 534,0**	**1 284,5**

Tabell 36

Mkr	Status	Prioritet nya objekt	Total utgift: Ny prognos total utgift	Total utgift: Fastställd total utgift enligt budget 2018	Total utgift: Ackumulerad förbrukning tom 2017-12-31	Investeringsutgifter: Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
1. Ombyggnader i externt hyrda lokaler																	
1.1 Folktandvården Stockholms Län AB																	
Ospecificerade objekt < 100 mkr						20,0		20,0	20,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Summa Folktandvården Stockholms län AB								**20,0**	**20,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**
1.2 Stockholms läns sjukvårdsområde																	
Ospecificerade objekt < 100 mkr						15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Summa Stockholms läns sjukvårdsområde								**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**	**15,0**
1.3 Ambulanssjukvården i Storstockholm AB																	
Ospecificerade objekt < 100 mkr								3,0	3,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa Ambulanssjukvården i Storstockholm AB								**3,0**	**3,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**
SUMMA INVESTERINGAR I EXTERNT HYRDA LOKALER								**38,0**	**38,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**	**31,0**
2. Maskiner, inventarier och IT																	
2.1 Hälso- o sjukvårdsnämnden																	
Ospecificerade objekt < 100 mkr						5,0	5,0	7,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Summa hälso- och sjukvårdsnämnden								**7,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**
2.2 Vårdens kunskapsstyrningsnämnd																	
Ospecificerade objekt < 100 mkr								0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa hälso- och sjukvårdsnämnden								**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

2.3 Stockholms läns sjukvårdsområde

Ospecificerade objekt < 100 mkr				212,6	92,6	223,6	253,6	216,6	240,4	243,4	206,4	206,4	206,4	206,4	206,4
Utrustning till HS Helix etapp 2	utred-ningsbe-slut	170,0						56,0	57,0	57,0					
Summa Stockholms läns sjukvårdsområde						**223,6**	**253,6**	**272,6**	**297,4**	**300,4**	**206,4**	**206,4**	**206,4**	**206,4**	**206,4**

2.4 Karolinska universitetssjukhuset

Ospecificerade objekt < 100 mkr				198,0	198,0	331,0	340	347	440	495	932	1 097	1 113	1 194	864
HS - Anpassning avdelningar, etapp 2	på-gående, förnyat beslut	84,0				15,0	27	27	15						
HS-ombyggnad mottagningar, etapp 2	på-gående, förnyat beslut	26,0				5,0	8	8	5						
Summa Karolinska universitetssjukhuset						**351,0**	**374,7**	**382,3**	**460,4**	**494,9**	**932,4**	**1 097,1**	**1 112,6**	**1 194,2**	**864,1**

2.5 Södertälje sjukhus AB

Ospecificerade objekt < 100 mkr				26,0	26,0	22,1	27,0	38,0	55,0	37,0	43,0	75,0	30,0	147,0	33,0
Summa Södertälje sjukhus AB						**22,1**	**27,0**	**38,0**	**55,0**	**37,0**	**43,0**	**75,0**	**30,0**	**147,0**	**33,0**

2.6 Södersjukhuset AB

Ospecificerade objekt < 100 mkr				116,3	166,5	190,3	157,4	153,5	146,4	130,7	144,1	536,6	534,8	174,3	206,5
Nya ej beslutade ospecificerade objekt < 100 mkr - stra-tegisk utrustning						2,0	12,0	48,0	38,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Södersjukhuset AB						**192,3**	**169,4**	**201,5**	**184,4**	**130,7**	**144,1**	**536,6**	**534,8**	**174,3**	**206,5**

2.7 Danderyds Sjukhus AB

Ospecificerade objekt < 100 mkr				105,0	105,0	70,0	50	50	60	115	320	175	130	85	85,0
Nya ej beslutade ospecificerade objekt < 100 mkr - stra-tegisk utrustning						0,0	0,0	4,8	48,0	45,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Danderyds sjukhus AB						**70,0**	**50,0**	**54,8**	**108,0**	**160,6**	**320,0**	**175,0**	**130,0**	**85,0**	**85,0**

2.8 S:t Eriks ögonsjukhus AB													
Ospecificerade objekt < 100 mkr			12,0	12,9	30,0	30,0	30,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Summa S:t Eriks ögonsjukhus AB					**30,0**	**30,0**	**30,0**	**20,0**	**20,0**	**20,0**	**20,0**	**20,0**	**20,0**
2.9 Folktandvården Stockholms Län AB													
Ospecifierade objekt < 100 mkr			55,0		80,0	85,0	70,0	70,0	55,0	55,0	55,0	55,0	55,0
Summa Folktandvården Stockholm Län AB					**80,0**	**85,0**	**70,0**	**70,0**	**55,0**	**55,0**	**55,0**	**55,0**	**55,0**
2.10 Ambulanssjukvården i Storstockholm AB													
Ospecifierade objekt < 100 mkr			15,0	15,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Summa Ambulanssjukvården i Storstockholm AB					**25,0**	**25,0**	**25,0**	**25,0**	**25,0**	**25,0**	**25,0**	**25,0**	**25,0**
VÅRDEN TOTALT					**1 039,0**	**1 057,7**	**1 110,2**	**1 256,2**	**1 259,7**	**1 781,9**	**2 226,1**	**2 149,8**	**1 942,8**	**1 531,0**

Tabell 37

Annan verksamhet

Mkr	Total utgift			Investeringsutgifter											
	Ny prognos total utgift	Fastställd total utgift enligt budget 2018	Ackumulerad förbrukning tom 2017-12-31	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
1. Kulturnämnden															
Ospecificerade objekt < 100 mkr				0,7	0,7	7,9	2,3	1,9	1,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Summa Kulturnämnden						**7,9**	**2,3**	**1,9**	**1,9**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**	**1,0**
2. Revisionskollegiet															
Ospecificerade objekt < 100 mkr				0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa Revisionskollegiet				**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**
3. Patientnämnden															
Ospecificerade objekt < 100 mkr				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Patientnämnden				**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
4. Medicarrier AB															
Ospecificerade objekt < 100 mkr				2,4	2,4	5,0	2,0	2,4	2,4	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Summa Medicarrier				**2,4**	**2,4**	**5,0**	**2,0**	**2,4**	**2,4**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**	**3,0**
5. AB SLL Internfinans AB															
Ospecificerade objekt < 100 mkr						0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Internfinans						**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

6. Regionstyrelsen														
Program för digitalisering	1 600,0	2 200,0	488,0	165,0	701,9	641,2	41,7							
Samlokalisering				9,0	120,6	16,6								
Ospecificerade objekt < 100 mkr - inventarier			16,1	2,3	19,9	14,2	19,1	12,5	8,1	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Summa Regionstyrelsen					**842,4**	**672,0**	**60,8**	**12,5**	**8,1**	**7,5**	**7,5**	**7,5**	**7,5**	**7,5**
ANNAN VERKSAMHET TOTALT					**855,5**	**676,5**	**65,3**	**17,0**	**12,3**	**11,7**	**11,7**	**11,7**	**11,7**	**11,7**